

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

دھم انسانی

۱۴۰۳ آذر م

دفترچه سوال

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده در سایت کانون، کد روبرو را با دوربین تلفن همراه
خود اسکن کنید.

کارنامہ اشتباهات

اولین و پر طرفدارترین کارنامه پس از کارنامه اصلی آزمون، کارنامه اشتباهات است.

اشتباهات شما یک معلم و یک دوست برای شما هستند.
شما می توانید کارنامه اشتباهات خود را بعد از هر آزمون
از صفحه شخصی خود دریافت کنید.

پدیده آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
مهدي اسفندياري، اميرحسين جلالی، رضا عزيزي، نريمان فتح الهي، فرشيد كريمي، زانيار محمدی، سعيد نداف	رياضي و آمار (۱)
عزيز الياسي پور، نيلوفر صادقيان، سيد عليرضا علويان، زينب غلامعلیزاده	علوم و فنون ادبی (۱)
آزيتنا بيدقی، فاطمه صفری، بصیر کریمی	جامعه‌شناسی (۱)
اميرحسين زاري، سيد عليرضا صفوي، مصطفى قديميفرد، مرتضي کاظم‌شيرودي، علی محسن‌زاده	عربی، زبان قرآن (۱)
صفا حاضري، فاطمه سخاپي، محدثه صفاری، اميرحسين کارووبن	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
محمد قاسمی، محمد نادرپور، پارسا و کیلی	منطق
برگزیده از سوالات کتاب جامع	منطق - سوال‌های «آشنا»
سارا شريفي، احسان عالي‌نژاد، سيدمحمد مدنی ديناني، سارا معصوم‌زاده	اقتصاد
مبينا اشرفی، حسن افتاده، حسين پرهيزگار، سعيد جعفری، محسن فدائی، مرتضي منشاري	فارسي (۱)
محبوبه ابتسام، محمد رضائي‌بقا	دين و زندگی (۱)
مجتبی درخشان، محسن رحيمي، عقيل محمدی‌روش	زبان انگلیسي (۱)

گزینشگران و ویراستاران

مستندسازی	ویراستار	مسئول درس	گزینشگر	نام درس
سميه اسكندری	محمد بجيرائي، احسان غني‌زاده	آروين حسيني	آروين حسيني	رياضي و آمار (۱)
الناز معتمدى	الهام محمدی، زينب غلامعلی‌زاده، مهتاب شيرازی	ياسين مهدیان	ياسين مهدیان	علوم و فنون ادبی (۱)
زهره قموشی	فاطمه صفری، مهتاب شيرازی	ريحانه اميني	ريحانه اميني	جامعه‌شناسی (۱)
ليلاءزدي	درويشعلي ابراهيمی، اسماعيل یونسپور	اسماعيل على‌بور	اسماعيل على‌بور	عربی، زبان قرآن (۱)
عطیه محلوجی	زهرا داميار، فاطمه عزيزي	محدثه صفاری	محدثه صفاری	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
زهره قموشی	فرهاد علی‌نژاد، رامتین کيانی	علي‌رضا نصيري	علي‌رضا نصيري	منطق
	مرتضی عزیزی	آفرين ساجدي	آفرين ساجدي	اقتصاد
الناز معتمدى	مرتضی منشاري، الهام محمدی	شيوان نظری	شيوان نظری	فارسي (۱)
زهره قموشی	سکينه گلشنی	اميرمهدي افشار	اميرمهدي افشار	دين و زندگی (۱)
سوگند بيگلاري	فاطمه نقدي، رحمت‌الله استيربي	عقيل محمدی‌روش	عقيل محمدی‌روش	زبان انگلیسي (۱)

گروه فني و توليد

زهرا داميار (اختصاصي)- الهام محمدی (عمومي)	مدیر گروه
فاطمه رئيس‌زيدی (اختصاصي)- حبیبه محبی (عمومي)	مسئول دفترچه
مدیر: محي‌اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصي)- فریبا رئوفی (عمومي)	مستندسازی
زهرا تاجيك (اختصاصي)- فاطمه علی‌باري (عمومي)	حروف‌چين و صفحه‌آرا
سوران نعيمي	ناظر چاب

آزمون ۳ آذر ماه ۱۴۰۲

دهم انسانی

این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.	معمولًا دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					نام درس
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
	۱	۲	۳	۴	۶	ریاضی و آمار (۱)
	۱	۲	۳	۵	۶	علوم و فنون ادبی (۱)
	۲	۴	۶	۷	۸	جامعه‌شناسی (۱)

مدت پاسخ‌گویی: ۴۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

معادله درجه دوم

حل معادله درجه ۲ و کاربردها و

معادله های شامل عبارت های

گویا

صفحه های ۲۷ تا ۳۸

۲۵ (۲)

۱۶ (۱)

۴۹ (۴)

۳۶ (۳)

۲- در معادله $3 - 4x(x-1) = 0$ ، اختلاف دو ریشه کدام است؟ $\frac{3}{2}$ (۲)

۲ (۱)

۱ (۴)

 $\frac{1}{2}$ (۳)۳- اگر معادله $mx^2 - 20x + 25 = 0$ ، دارای ریشه مضاعف باشد، این ریشه مضاعف کدام است؟

-۴ (۲)

۴ (۱)

 $-\frac{5}{2}$ (۴) $\frac{5}{2}$ (۳)۴- اگر معادله درجه دوم $3x^2 + 2x + k + 1 = 0$ ، فاقد ریشه حقیقی باشد، حدود k کدام است؟ $k > -\frac{4}{3}$ (۲) $k < -\frac{3}{4}$ (۱) $k > -\frac{2}{3}$ (۴) $k < -\frac{3}{2}$ (۳)۵- برای حل معادله $0 = -10 - 6x - 2x^2$ ، به روش مربع کامل، آن را به شکل $(x-a)^2 = b$ تبدیل کرده ایم. $a \times b$ کدام است؟ $\frac{86}{7}$ (۲) $\frac{87}{8}$ (۱) $\frac{29}{5}$ (۴) $\frac{31}{5}$ (۳)

محل انجام محاسبات

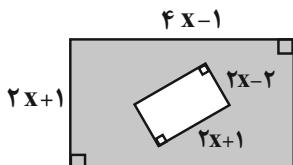
۶- اگر مساحت قسمت رنگی شکل زیر، ۴۹ واحد مربع باشد، مقدار x چند واحد است؟ (هر دو شکل مستطیل هستند.)

۳ (۱)

۴ (۲)

۵ (۳)

۲ (۴)

۷- گلدانی از جنس نقره و مس داریم که نسبت جرم نقره خالص به جرم مس خالص آن برابر ۸ است. استادی قلمکار آن را ذوب و ۲۰۰ گرم مس به آن

اضافه می‌کند و گلدانی جدید می‌سازد. می‌دانیم $\frac{3}{4}$ جرم گلدان جدید، نقره است. جرم نقره به کار رفته در گلدان جدید، چند گرم است؟

۹۶۰ (۲)

۱۰۶۰ (۱)

۹۸۰ (۴)

۱۰۸۰ (۳)

۸- دو کارگر کاری را با هم در ۶ روز انجام می‌دهند. اگر هر دو کارگر به تنهایی بخواهند کل کار را انجام دهند، کارگر دوم ۵ روز دیرتر از کارگر اول کل

کار را تمام می‌کند. کارگر دوم به تنهایی کار را در چند روز تمام می‌کند؟

۳ (۲)

۱۰ (۱)

۱۱ (۴)

۱۵ (۳)

۹- مجموع جوابهای معادله $\frac{2x-4}{x+1} = \frac{x+1}{2x-4}$ ، کدام است؟

۴ (۲)

۶ (۱)

۳ (۴)

۵ (۳)

۱۰- اختلاف معکوس دو مضرب متولی عدد ۳، برابر $\frac{1}{36}$ است. مجموع شمارندهای عدد کوچک‌تر برابر کدام گزینه است؟ (این دو عدد مثبت هستند.)

۲۸ (۲)

۱۳ (۱)

۲۴ (۴)

۱۲ (۳)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

واج‌آرایی، واژه‌آرایی، کارگاه
تحلیل فصل ۱، تاریخ ادبیات پیش
از اسلام و قرن‌های اولیه هجری
صفحه‌های ۲۶ تا ۴۶

۱۱- کدام گزینه از دیدگاه تاریخ ادبیات صحیح نیست؟

۱) شاهنامه ابومنصوری را عده‌ای از دانشوران خراسان در قرن چهارم نوشته‌اند.

۲) موضوع شاهنامه ابومنصوری، تاریخ گذشته ایران است و تعداد صفحات کمی از مقدمه آن باقی مانده است.

۳) کتاب «تفسیر طبری» را «محمدبن جریر طبری» به زبان فارسی نوشته است.

۴) نویسنده «تاریخ الرسل و الملوك»، پدیدآورنده کتاب «تفسیر طبری» نیز می‌باشد.

۱۲- در مورد زبان‌های ایرانی، چه تعداد از موارد زیر نادرست است؟

الف) زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود و به خط پهلوی نوشته می‌شد.

ب) زبان‌های ایرانی میانه، به دو گروه پارتی و پهلوی تقسیم می‌شوند.

ج) زبان پارتی در دوره اشکانیان و تا اوایل دوره ساسانیان رایج بود.

د) زبان پارتی در شمال غرب ایران رایج بود.

ه) آثاری که به زبان پهلوی نوشته شده، بیشتر فرمان پادشاهان است.

۱) یک

۲) دو

۳) سه

۴) چهار

۱۳- رایج‌ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و نیمة اول قرن پنجم کدام است و آوردن موعظه در شعر فارسی، از چه زمانی معمول گردید؟

۱) تعلیمی و حماسی - آغاز قرن پنجم

۲) حماسی و غنایی - آغاز قرن پنجم

۳) مدحی و تعلیمی - آغاز قرن چهارم

۱۴- عبارت کدام گزینه در ارتباط با وضعیت ادبی قرن چهارم و نیمة اول قرن پنجم، نادرست است؟

۱) در مجموع، قرن پنجم هجری، دوران غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود.

۲) در زمان سامانیان، بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی به‌شمار می‌آمد و دانشمندان این شهر آثار ارزش‌های به فارسی و عربی پدید آورده‌اند.

۳) پایه حماسه‌های ملی به زبان فارسی در قرن چهارم گذاشته شد که زبان فارسی را با ادبیات غنی آن به اوج رساند.

۴) در آغاز این دوره هنوز بیشتر دانشمندان آثار خود را به عربی می‌نوشتند تا بتوانند خوانندگان بیشتری داشته باشند.

۱۵- آرایه‌های «تشبیه، واژ‌آرایی و کنایه» تماماً در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

الف) فصل گل گراشک گلگونت ز سر خواهد گذشت

گل به سر خواهی زدن از گلین بستان عشق

ب) زلف بر باد مده تانده‌ی بردام

ناز بنیاد مکن تانکنی بنیادم

ج) بر روی چون مه ارچه بتابی کمند زلف

باری به هیچ روی ز من روی برمتاب

د) چون جند بود اصلش کی صورت باز آید

چون سیر خورده مردم کی بوی پیاز آید

۱) «الف»، «ب»

۲) «ب»، «د»

۳) «الف»، «ج»

۴) «ج»، «د»

۱۶- در کدام بیت، هر دو آرایه «واج‌آرایی و واژه‌آرایی» مشهود است؟

۱) گر نفسى مى زنیم باز پسین است که از دستشان دستها بر خداست تو که قلب دوستان را به مفارقت شکستی که در پای کمتر کسی خاک شد	۱) تانه تصور کنی که بی تو صبوریم ۲) ریاست به دست کسانی خطاست ۳) نه عجب که قلب دشمن شکنی به روز هیجا ۴) از این خاکدان بندهای پاک شد

۱۷- آهنگ کدام بیت اندوهناک است و فاقد آرایه تکرار است؟

۱) شد آشنایی با صبا آن زلف عنبربیز را آحسته تا نبود خبر رندان شاهدبار را ای شه پیدا و نهان کیله و انبار تو کو؟ گرنه چنین تو مرا هیچ دل شاد مده	۱) شب خوش نختم هیچ گه ز آن دم که بهر خون من ۲) امشب که بزم عارفان از شمع رویت روشن است ۳) گیر که قحط است جهان نیست دگر کاسه و نان ۴) آمدام مسست لقا کشته شمشیر فنا

۱۸- همه گزینه‌ها درباره بیت زیر صدق می‌کنند؛ به جز:

ماه بیفتد به زیر گر تو برآیی به بام»	«سر و درآید ز پای گر تو بجنبی ز جای
- (۱) آهنگ بیت، سنگین و آرام است و بین آهنگ و محتوا هماهنگی وجود دارد.
 (۲) در این بیت، آرایه‌های «کنایه، جناس و واژه‌آرایی» به کار رفته است.
 (۳) با بیت «سر و را مانی ولیکن سرو را رفتار نه / ما را مانی ولیکن ما را گفتار نیست» قرابت معنایی دارد.
 (۴) قالب بیت، مثنوی نیست و شبکه معنایی تناسب بین واژگان «ماه، بام و برآیی» برقرار است.

۱۹- به ترتیب هر یک از مفاهیم «بی‌وفایی روزگار - اختنام فرصت - تواضع - غفلت و گمراهمی» در ابیات کدام گزینه یافت می‌شوند؟

الف) خواب نوشین بامداد رحیل باز دارد پیاده راز سبیل (رحیل: سفرکردن)	ب) قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن
- از کنار ابر، تا دریا تنزل بایدش
حاصل از حیات ای جان این دم است تا دانی
که بدنه‌هد از پشیمانی، پشیمان زود می‌گردد
- ج) وقت راغنیمت دان آن قدر که بتوانی
د) گر اظهار پشیمانی کند گردون مشوایمن

(۱) «ج»، «د»، «ب»، «الف»   (۲) «د»، «ج»، «ب»، «الف»   (۳) «د»، «الف»، «ب»، «ج»   (۴) «الف»، «ب»، «ج»

۲۰- کدام بیت با بیت زیر ارتباط مفهومی ندارد؟

«گرم بازآمدی محبوب سیم‌اندام سنگین دل	۱) آن پریشانی شب‌های دراز و غم دل
- گل از خارم برآورده و خار از پا و پا از گل»
همه در سایه گیسوی نگار آخر شد
به وصل خود دوایی کن دل دیوانه ما را
خوش باش که دیگر همه دردت بهسر آمد
شتر جایی بخواباند که لیلی را بود منزل
- ۲) ز حد بگذشت مشتاقی و صیر اندر غمت یارا
۳) آن یار سفرکرده ما از سفر آمد
۴) اگر عاقل بود داند که مجنون صبر نتواند

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

جهان اجتماعی
اجزاء و لایه‌های جهان اجتماعی
صفحه‌های ۲۱ تا ۳۷

۲۱- چه چیزهایی درون جهان اجتماعی قرار می‌گیرند و براساس آن‌ها، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن چه وضعیتی پیدا می‌کنند؟

۱) هر چیزی که با زندگی اجتماعی انسان در ارتباط باشد. - کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن‌ها به جهان اجتماعی تعلق می‌گیرند.

۲) هر چیزی که بتواند نیاز زیستی انسان را برطرف کند. - کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها، انسان‌ها را در مسیر درست قرار می‌دهد.

۳) هر چیزی که متناسب با ذوق و علاقه افراد باشد. - کنش‌های اجتماعی را متنوع می‌سازد.

۴) همه چیزهایی که در جهان طبیعت قرار دارند. - کنش‌ها و پیامدها تغییری نمی‌کنند.

۲۲- کدام گزینه به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- جهان اجتماعی و نظم آن پدیده‌ای اعتباری است؛ یعنی با نوعی آگاهی فردی و خصوصی شکل می‌گیرد.

- انسان‌ها برای رهایی از سردرگمی و ایجاد نظم به دسته‌بندی روی می‌آورند.

- برخی جهان اجتماعی را با موجودات زنده مقایسه کرده‌اند؛ مانند سعدی که می‌گوید: «بنی‌آدم اعضای یک پیکرنده».

- خردمند تبهکاران و سارقان، ضدفرهنگ است؛ زیرا عقاید و ارزش‌ها و هنجارهای آن‌ها با سایر خردمندگاهای جامعه ناسازگار است.

(۱) ص - غ - ص - غ

(۲) غ - ص - ص - غ

(۳) غ - ص - غ - ص

۲۳- کدام مورد در رابطه با مقایسه جهان اجتماعی و موجود زنده درست، اما در رابطه با ابعاد پدیده‌های اجتماعی نادرست است؟

۱) همان تشریحی که در پژوهشی انجام می‌شود در جهان اجتماعی نیز ممکن است. - بیکاری افراد یک شهر که نظام توزیع مناسبی از مشاغل در شهر آن‌ها وجود ندارد، یک پدیده کلان است.

۲) در مقایسه تأکید صرف بر شباهت‌ها و نادیده گرفتن تفاوت‌ها نادرست است. - همه پدیده‌های اجتماعی بعد عینی و ذهنی دارند.

۳) جهان اجتماعی و موجود زنده را نباید یکسان پنداشت. - برخی از پدیده‌ها بعد معنایی قوی‌تری دارند و برخی بعد مادی قوی‌تری دارند.

۴) تفاوت‌های جهان اجتماعی با موجود زنده از شباهت‌های آن عمیق‌تر است. - فقر و ثروت بعد ذهنی دارند و در محیط نیز جلوه‌گر می‌شوند.

۲۴- کدام گزینه به ترتیب مصدق مناسبی برای پدیده‌های اجتماعی «خرد، میانه و کلان» است؟

(۱) کنش‌های اجتماعی - بانک کشاورزی - بازارهای بین‌المللی فارکس

(۲) کلاس درس - نظام آموزش و پرورش - دانش‌آموزان

(۳) کنش‌های اجتماعی - بانک مرکزی ایران - بانک ملی ایران

(۴) کلاس درس - مدرسه - دانش‌آموزان

۲۵- با توجه به جدول مقابل، به ترتیب کدام گزینه آن را به درستی کامل می‌کند؟

(۱) امنیت - ماه - زلزله

(۲) فرشتگان - خانواده - سیل

(۳) صلح - ستارگان - سنت‌های الهی

(۴) سنت‌های الهی - ماه - عدالت

(الف)	پدیده‌هایی که وارد جهان اجتماعی می‌شوند.
(ب)	بیرون جهان اجتماعی است.
(ج)	درون جهان اجتماعی قرار می‌گیرد.

۲۶- کدامیک از موارد زیر نادرست است؟

- ۱) همه اعضای جهان اجتماعی از عضویت و حقوق و تکاليف نقش‌های مربوط به خود و دیگران اطلاع دارند.
- ۲) خردفرهنگ‌هایی که درون یک فرهنگ عمومی قرار دارند؛ اغلب با فرهنگ عمومی سازگارند.
- ۳) جهان اجتماعی با انتقال وراثتی فرهنگ خود به نسل‌های بعد، تداوم می‌یابد.
- ۴) خانواده، امنیت و صلح حاصل کنش‌های اجتماعی انسان‌ها هستند.

۲۷- هر عبارت به ترتیب مصادق کدام مفهوم یا موضوع است؟

- بیشتر شبیه یک بازی گروهی است.

- نگرش به عالم و آدم، شیوه‌های یاددهی - یادگیری

- با قرارداد افراد به وجود می‌آید.

- اشتراک میان جهان طبیعت و جهان غرب

۱) فرهنگ - مصاديق جامعه - نظم اجتماعی - مجموعه‌های بزرگ

۲) جهان اجتماعی - آگاهی مشترک - عضویت در جهان اجتماعی - نوع نظم

۳) جامعه - آگاهی مشترک - عضویت در جهان اجتماعی - نوع نظم

۴) جهان اجتماعی - مصاديق فرهنگ - نظم اجتماعی - مجموعه‌های بزرگ

۲۸- به ترتیب، پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر کدام است؟

- چگونه موجودات ماوراءطبیعی به جهان اجتماعی راه پیدا می‌کنند؟

- چگونه موجودات زنده، زندگی خود را در طول زمان تداوم می‌بخشند؟

- جهان اجتماعی با یک موجود زنده در کدام حیطه اشتراک دارد؟

۱) به واسطه تأثیرات معنوی بر انسان - زاد و ولد - نوع عضویت اعضا

۲) به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند. - از طریق انتقال فرهنگ - برخورداری اعضا از حقوق و تکاليف

۳) به واسطه تأثیرات معنوی بر انسان - از طریق انتقال فرهنگ - شکل‌گیری براساس آگاهی

۴) به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند. - زاد و ولد - برخورداری از نظم

۲۹- هر یک از این پدیده‌ها، مربوط به کدام قسمت نمودار است؟

- محترم شمردن مقررات اجتماعی

- حضور در کلاس زبان

- علاقه به موسیقی سنتی

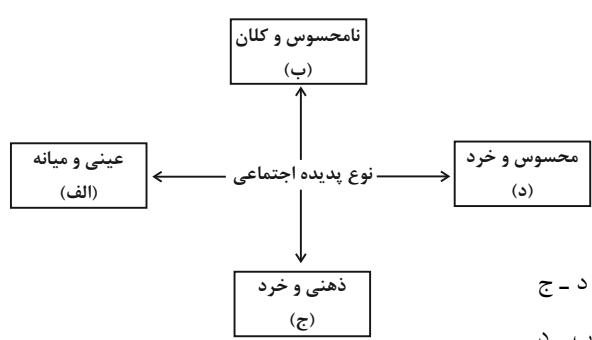
- هیئت عزاداری ایام محرم شهر بابل

۱) الف - ج - د - الف

۲) ب - الف - د - ج

۳) ب - د - ج - الف

۴) ج - الف - ب - د

۳۰- کارت قرمزی که داور فوتbal به بازیکن خطاکار نشان می‌دهد، بیانگر چه موردی در جهان اجتماعی است؟

۱) سطحی‌ترین پدیده اجتماعی

۲) تأثیرگذاری بر آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی

۳) عقاید و ارزش‌های جامعه

۴) سازماندهی آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی

یک روز، یک درس

روزهای دوشنبه در سایت کانون www.kanoon.ir به درس جامعه‌شناسی اختصاص دارد. شما می‌توانید خلاصه‌درس‌ها، نمونه سوالات پیشنهادی و آزمونک مربوط به درس جامعه‌شناسی را در این روز از قسمت تازه‌ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

افزایش

آزمون ۳ آذر ماه ۱۴۰۲

دهم انسانی

معمولآً دانشآموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					نام درس
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰
۱	۲	۳	۴	۶	عربی، زبان قرآن (۱)
۲	۴	۶	۷	۸	تاریخ (۱)
۲	۳	۵	۷	۸	جغرافیای ایران
۱	۲	۳	۴	۵	منطق
۱	۲	۳	۵	۷	اقتصاد

مدت پاسخ‌گویی: ۷۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۶۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۴	منطق	۱۰	۶۱	۷۰	۲۰
	منطق- سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۷۱	۸۰	
۵	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۱)

إنك مسؤولون
صفحه های ۲۰ تا ۱۷

■■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة من (أو إلى) العربية: (٣١ - ٣٥)

٣١- «كثيرون من الجيران أخبرونا بما حدث في المتأخرات التاريخية وأربع مكتبات من هذه المدينة!»:

۱) همسایگان بسیاری ما را باخبر کردند از آنچه در موزه‌های تاریخی و چهار کتابخانه از شهر اتفاق افتاد!

۲) از بسیاری از همسایگان باخبر شدیم از آنچه در موزه‌های تاریخی و چهار کتابخانه از آن شهر اتفاق افتاد!

۳) بسیاری از همسایگان ما را باخبر کردند از آنچه در موزه‌های تاریخی و چهار کتابخانه از این شهر اتفاق افتاد!

۴) بسیاری از همسایگان ما را باخبر کردند از آنچه در موزه تاریخی و چهارمین کتابخانه این شهر اتفاق افتاد!

٣٢- «كانت الساعة التاسعة إلا رُبماً و كان مديرنا في المدرسة يُناديني أغلق حقيقة الماء بسرعة!»:

۱) ساعت نه و ربع بود و مدیر مدرسه ما مرا صدا می‌زد که شیر آب را به سرعت بیند!

۲) ساعت یک ربع مانده به نه بود و مدیر ما در مدرسه مرا صدا زد که شیر آب را سریع بیندم!

۳) ساعت هشت و چهل و پنج دقیقه بود و مدیرمان در مدرسه مرا صدا می‌کرد که شیر آب را به سرعت بیند!

۴) در ساعت یک ربع مانده به نه، مدیر در مدرسه صدایم کرد که شیر آب را به سرعت بیندم!

٣٣- «تحبّ هؤلاء الطالبات مدرستنا النشطات الحفاظ على المرافق العامة لأنّ الناس ينتفعون بها جميّعاً!»:

۱) نگهداری از تأسیسات عمومی را این دانشآموزان فعال مدرسه ما دوست دارند؛ زیرا مردم همه به آن سود می‌رسانند!

۲) این دانشآموزان مدرسه فعال ما نگهداری از تأسیسات عمومی را دوست می‌دارند؛ چراکه مردم همه از آن سود می‌برند!

۳) اینان، دانشآموزان فعال مدرسه ما نگهداری از تأسیسات عمومی را دوست می‌دارند؛ زیرا همه مردم از آن سود می‌برند!

۴) حفاظت و نگهداری از تأسیسات عمومی را این دانشآموزان فعال مدرسه ما دوست دارند؛ چراکه مردم همه از آن بهره می‌برند!

٣٤- عین الصَّحِيحِ:

۱) ما أجمل الاحترام أمام الوالدين و معلّمينا!: چیزی زیباتر از احترام مقابله پدر و مادر و معلمان نیست!

۲) في أحد صفوف مدرستنا حضرنا لحصة تقوية!: در یک کلاس از مدرسه ما برای زنگ کلاس تقویتی حاضر شدیم!

۳) في الخامس عشر من عمرى حصلت على سنت جائز في مسابقة علمية!: در پانزده سال به شش جایزه در یک مسابقه علمی دست یافتم!

۴) نحن الآن في اليوم الثالث من الشهر التاسع و الفصل الثالث من أيام السنة!: ما الان در روز سوم از ماه نهم و فصل سوم روزهای سال هستیم!

٣٥- «بنجاه و چهار درصد از ساکنان جهان را زنان تشکیل می‌دهند!»:

۱) خمسة و أربعون في المئة من سكان العالم فيها النساء!

۲) أربعة و خمسون في المئة من سكان العالم تتشكّل من النساء!

۳) النساء يشكّلن أربعة و خمسين في المئة من ساکنی العالم!

۴) خمسة و أربعون من المئة في العالم من النساء!

٣٦- عین الصحيح في التوضيحات:

١) الإقتراح: الذي يُبيّن طريقةً للقيام بعملٍ أو يُعطي حلًا لمشكلةٍ!

٢) المتحف: آلة لنقل الكلام والأصوات إلى البعيد!

٣) الحنفيّة: أداة في أنبوب الماء أو الغاز يمكن إغلاقها أو فتحها!

٤) المضياف: الذي يذهب إلى الضيافة كثيراً!

٣٧- عین غير المناسب عن المفهوم: «من جاء بالحسنة فله عشر أمثالها»

١) تو نیکی می کن و در دجله انداز که ایزد در بیانات دهد باز

٢) با دوست چو بد کنی شود دشمن تو با دشمن اگر نیک کنی گردد دوست

٣) نکوکاری از مردم نیک رأی یکی را به ده می نویسد خدای

٤) هر آن کس که بنمود کار نکو همه ده برابر شود اجر او

٣٨- عین الخطأ حسب العبارة: «عِنْدِي تَسْعَةُ شَرَّ صَدِيقٍ، ذَهَبْنَا معاً إِلَى الْمَلَعِ وَ دَخَلْنَا فِي الْمَلَعِ إِلَّا أَرْبَعَةُ مِنْهُ»

١) عدد الذين دخلوا في الملعون: ثلاثة ناقص اربع عشر

٢) عدد الداخلين في الملعون: اثنان و ثلاثة تقسيم على اثنين

٣) ما دخل في الملعون إلا خمسة عشر منهم!

٤) عدد الذين ما دخلوا في الملعون خمس عشرين!

٣٩- عین الخطأ في العمليات الحسابية:

١) إثنا عشر زائد ثمانية يساوي عشرين!

٢) عشرة في ثلاثة يساوي ثلاثة!

٣) مئة تقسيم على اثنين يساوي خمسين!

٤) خمسة وعشرون ناقص خمسة عشر يساوي تسعة!

٤٠- عین الصحيح عن العدد و المعدود:

١) نسافر الى غابات مازندران مع ستة صديق و معلمين الاثنين!

٢) ان الله ينزل تسعة و تسعين أجزاء من الرحمة للناس!

٣) ظرفية سيارتنا أقل من خمسة مسافرين و لها سائق واحد!

٤) يأخذ أحد عشر كتاباً و مقالتين اثنين من المكتبة و يجلس على الكرسي السادس!

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۱)

پیدایش تمدن؛ بین النهرین و
مصر، هند و چین
صفحه‌های ۳۰ تا ۴۹

۴۱- باستان‌شناسان مراحل زندگی انسان‌های پیش از تاریخ را بر اساس نوع اقتصاد معيشی و ابزارهای متناسب با آن به چند دوره تقسیم کرده‌اند؟

(۱) کشف آتش و به کارگیری آن - استفاده از نقاشی برای بیان احساسات

(۲) نوع معماری منازل و بناها - استفاده از سنگ و آهن

(۳) گردآوری خوراک - تولید خوراک

(۴) ابداع خط و نگارش - شکل‌گیری نخستین تمدن‌ها

۴۲- کدام گزینه مطابق یافته‌های باستان‌شناسان صحیح نیست؟

(۱) کشف آتش و به کار گرفتن آن مربوط به دوران پیش از تاریخ است.

(۲) استفاده از مس به روش چکش‌کاری به دوره نوسنگی تعلق دارد.

(۳) در اواخر دوره تولید خوراک، بشر هنر نقاشی را برای نشان دادن احساس و اندیشه خود به کار گرفت.

(۴) کشت غلات و رام کردن جانوران در عصر نوسنگی روی داد.

۴۳- به ترتیب کدام گزینه نمودار زیر را تکمیل می‌کند؟

«کشاورزی و دامداری ← ... تولید مازاد بر نیاز ← ... ← ... ← شکل‌گیری شهرها و تأسیس تمدن»

(۱) پیدایش روستاهای تخصصی شدن کارها - شکل‌گیری تجارت

(۲) شکل‌گیری تجارت - پیدایش روستاهای تخصصی شدن کارها

(۳) تخصصی شدن کارها - پیدایش روستاهای شکل‌گیری تجارت

(۴) پیدایش روستاهای شکل‌گیری تجارت - تخصصی شدن کارها

۴۴- کدام گزینه به یکی از مهم‌ترین دلایل تولید محصولات فراوان در بین النهرین اشاره دارد؟

(۲) بارندگی‌های بسیار زیاد و خاک حاصلخیز

(۱) جمعیت زیاد و نیاز به تولید فراوان محصولات

(۴) وجود نداشتن امکان کشت دیم در این منطقه

(۳) وجود شرایط داد و ستد با تمدن‌های اطراف

۴۵- کدام مورد درباره تمدن سومر صحیح است؟

(۱) همه شهرهای سومر دارای یک حکومت مرکزی بودند که والیان آن‌ها در همه حال از آن اطاعت می‌کردند.

(۲) مردمان سومر خدایانشان را مهریان و دوستانه می‌پنداشتند و به همین دلیل قربانی‌ها و هدایای بسیاری نثارشان می‌کردند.

(۳) این تمدن در ناحیه جنوب بین النهرین وجود داشت و از نام یکی از اقوام کهن ساکن این منطقه الهام گرفته شده بود.

(۴) صنعتگران سومری علی‌رغم مهارت در سفالگری، در ساخت ابزار و کاربرد فلزات دانشی نداشتند.

۴۶- کدام مورد درباره رونق دادوستد از مهم‌ترین پیامدهای انقلاب کشاورزی، درست است؟

- ۱) به تدریج تخصصی شدن کارها و به وجود آمدن پیشه‌هایی چون ابزارسازی، سفالگری و پارچه‌بافی را در پی داشت.
- ۲) روند یکجانشینی و پدید آمدن روستاهای گسترش داد و به تولید اضافه بر نیاز جامعه روستایی منجر شد.
- ۳) نتیجهٔ نهایی انقلاب کشاورزی و برآیند افزایش جمعیت، تخصصی شدن کارها و شکل‌گیری شهرها بود.
- ۴) زمینهٔ آشنایی مردم مناطق مختلف را با آداب و رسوم، مهارت‌ها و اندیشه‌های یکدیگر فراهم آورد.

۴۷- با توجه به موارد زیر کدام گزینه در رابطه با تمدن سند صحیح است؟

- الف) ساختمان‌های این ناحیه با معماری یکسان و آجرهایی با اندازه‌های مشخص ساخته می‌شدند.
- ب) کاوش‌های باستان‌شناسی نشان می‌دهد حدود ۱۵۰۰ ق.م با افزایش جمعیت، اولین شهرها در این ناحیه پدید آمده است.
- ج) وجود اشیایی مربوط به مراکز تمدنی بین‌النهرین و ایران در این منطقه، نشان‌دهنده دادوستد این نواحی با یکدیگر می‌باشد.
- ۱) «الف» همانند «ج» و برخلاف «ب» مربوط به تمدن دره سند نیست.
  - ۲) «ب» همانند «الف» و برخلاف «ج» مربوط به تمدن دره سند است.
  - ۳) «الف» همانند «ج» و برخلاف «ب» مربوط به تمدن دره سند است.
  - ۴) «ب» برخلاف «الف» و همانند «ج» مربوط به تمدن دره سند نیست.

۴۸- مفهوم «برهمن» در هند باستان به چه معنا بود؟

- ۱) خدای بزرگ هندوها
- ۲) روحانیون و کاهنان ممتاز
- ۳) نام یکی از آیین‌های پرطرفدار بودایی
- ۴) شکستناپذیر و ماوراء الطیعه

۴۹- هر یک از عبارات زیر به کدام دوره از تمدن چین باستان مربوط است؟

- پیشرفت در کشاورزی، صنعت، علم و فرهنگ
- تکمیل دیوار بزرگ چین
- گشایش جاده ابریشم
- رواج اندیشه و آیین کنفوسیوس

- ۱) هان - چهاین - هان - هان
- ۲) هان - هان - چهاین - هان
- ۳) چهاین - هان - هان - چهاین
- ۴) چهاین - هان - هان - هان

۵۰- کدام گزاره درباره آیین کنفوسیوس صادق است؟

- ۱) این اصول و آیین تنها مربوط به روابط فردی و اجتماعی انسان‌ها می‌شد.
- ۲) کنفوسیوس بیش از هر چیز به رفتار اخلاقی توجه داشت.
- ۳) این آیین درباره دین یا خدایان چینی اصلاً سخنی نگفته است.
- ۴) در چارچوب اصول کنفوسیوس، افراد بر مبنای میزان دانش و ثروت به خدمت گرفته می‌شدند.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جغرافیای ایران

روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا
موقعیت جغرافیایی ایران
صفحه‌های ۸ تا ۲۱

۵۱- کدام گزینه، به ترتیب به پاسخ دو سؤال کلیدی «چطور» و «چه چیز» در ارتباط با «دریاچه ارومیه» اشاره می‌کند؟

۱) حفر بی‌رویه چاهها - کاهش بارش در حوضه آبریز دریاچه

۲) تغییر در میزان آب ورودی به دریاچه - گرم شدن عمومی هوا

۳) کاهش آب دریاچه - حفر بی‌رویه چاهها در اطراف دریاچه

۴) تأمین آب دریاچه از طریق چشمه‌های کف - عبور رودهای ورودی از لایه‌های نمکی

۵۲- کدام عبارت فرضیه مناسبی برای پرسش زیر است؟

«چرا در سال ۱۳۹۵ میزان رشد جمعیت به کمترین حد یعنی ۱/۲۴ درصد رسید؟»

۱) میان عدم تحقق برنامه‌های تأمین اجتماعی و نرخ بالای بیکاری رابطه‌ای مستقیم وجود دارد.

۲) مشکلات و مسائل زیست محیطی از عوامل کاهش رشد جمعیت بوده است.

۳) مهاجرت از عوامل تأثیرگذار بر کاهش رشد جمعیت است.

۴) به نظر می‌رسد سیاست‌های کاهش فرزندآوری از سال ۱۳۶۵ از عوامل کاهش رشد جمعیت است.

۵۳- فرضیه پاسخ ... و حدس ... محقق است و این فرضیه‌ها به ... پژوهشگر بستگی دارد.

۱) پیشنهادی - اندیشمندانه - تجربیات

۲) روش - پیشنهادی - دانش

۳) علمی - اندیشمندانه - سوابق پژوهشی

۵۴- همه عبارت‌های زیر در مورد گام سوم پژوهش در جغرافیا درست است؛ به جز:

۱) در این مرحله جغرافی دانان اطلاعات لازم را، از منابع و روش‌های مختلفی به دست می‌آورند.

۲) نقشه‌ها، عکس‌های هوایی، تصاویر ماهواره‌ای و سالنامه‌ها از ابزارهای گردآوری اطلاعات هستند.

۳) روش کتابخانه‌ای در برخی پژوهش‌های علمی، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۴) پژوهشگر در روش میدانی جمع‌آوری اطلاعات، ابزار سنجش و اطلاعاتی خود را به مکان مورد نظر می‌برد.

۵۵- با توجه به متن زیر، پژوهشگر در مراحل مختلف تحقیق خود از کدام روش جمع‌آوری اطلاعات استفاده کرده است؟

«پژوهشگری برای تحقیق در مورد تغییرات آب و هوایی، به دشت‌های اطراف منطقه مورد مطالعه خود رفت و نمونه‌هایی از فسیل‌های جانداران را

جمع‌آوری می‌کند. سپس برای تکمیل اطلاعات خود از سایت هواشناسی میانگین دمای سالانه ۳۰ سال اخیر را استخراج می‌نماید و در مرحله

آخر با اساتید دانشگاهی رشتۀ اقلیم‌شناسی گفت‌و‌گو و مصاحبه می‌کند.»

۱) میدانی - کتابخانه‌ای - میدانی

۲) کتابخانه‌ای - میدانی - میدانی

۳) میدانی - کتابخانه‌ای - کتابخانه‌ای

- کدام گزینه روند صحیح تر و کامل تری را در تحقیقات جغرافیایی نمایش می دهد؟

۱) جمع آوری اطلاعات ← طبقه بندی ← استخراج ← حذف اطلاعات غیر ضروری

۲) جمع آوری اطلاعات ← استخراج ← طبقه بندی اطلاعات ← حفظ اطلاعات ضروری ← تجزیه و تحلیل

۳) جمع آوری اطلاعات ← طبقه بندی ← استخراج ← حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش

۴) جمع آوری اطلاعات ← استخراج ← حذف اطلاعات غیر ضروری ← طبقه بندی اطلاعات ← تجزیه و تحلیل

- کدام گزینه پاسخ صحیحی برای عبارت های زیر است؟ ۵۷

- کدام دریای سواحلی با قابلیت های دفاعی مناسب است؟

- دروازه خروجی نفت خلیج فارس کدام است؟

- ایران در کدام منطقه واقع شده است؟

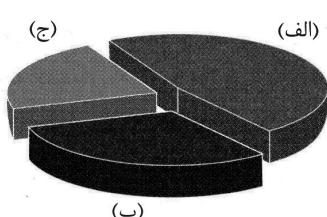
۱) دریای خزر - جزیره لارک - شمال منطقه معتدل نیمکره شمالی

۲) خلیج فارس - جزیره لارک - شمال منطقه معتدل نیمکره جنوبی

۳) خلیج فارس - تنگه هرمز - جنوب منطقه معتدل نیمکره جنوبی

۴) دریای عمان - تنگه هرمز - جنوب منطقه معتدل نیمکره شمالی

- با توجه به نمودار زیر، به ترتیب «الف، ب و ج» کدام مرزهای ایران را نشان می دهند؟ ۵۸

۱) دریایی - رودخانه ای - خشکی

۲) خشکی - دریایی - رودخانه ای

۳) خشکی - رودخانه ای - دریایی

۴) دریایی - خشکی - رودخانه ای

- علت ممتاز بودن موقعیت نسبی کشور ایران کدام است؟ ۵۹

۱) قرار گرفتن در مجاورت دریای خزر، خلیج فارس، دریای عمان و تنگه هرمز

۲) گستردگی در عرض های جغرافیایی و تنوع آب و هوایی بالا

۳) برخورداری از موقعیت ریاضی خاصی که تنوع محیط زیست و تولید کشاورزی را به دنبال داشته است.

۴) دارابودن موقعیت ریاضی منحصر به فرد کشور در عرض ۲۵ تا ۴۰ درجه شمالی و طول ۴۴ تا ۶۳ درجه شرقی

- کدام گزینه از فواید دستری به آبهای آزاد نیست؟ ۶۰

۱) ارتباط با سایر نقاط جهان

۲) دستیابی به منابع غذایی

۳) دستیابی به سوخت های فسیلی

یک روز، یک درس
روزهای پنجشنبه در سایت کانون www.kanoon.ir به درس تاریخ و جغرافیا اختصاص دارد. شما می توانید خلاصه درسنها، نمونه سوالات پیشنهادی و آزمونک مربوط به درس تاریخ و جغرافیا را در این روز از قسمت تازه ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

منطق

مفهوم و مصدق

اقسام و شرایط تعریف

صفحه‌های ۲۰ تا ۳۸

۶۱- چه تعداد از مفاهیم زیر جزئی محسوب می‌شوند؟

«امامزاده صالح، میدان فردوسی، پاسگاه انتظامی، همان خیابان روبرو»

(۲) دو

(۱) یک

(۴) چهار

(۳) سه

۶۲- با استفاده از مفاهیم زیر کدام‌یک از روابط چهارگانه را نمی‌توان ساخت؟

«اسب، خ امام پلاک ۳، پادشاه، پایتخت ایران، کشور، درخت سیب، پرنده سعادت، تنومند، عصبانی، نشخوارکننده، آدرس»

(۲) عموم و خصوص مطلق

(۱) تباین

(۴) عموم و خصوص منوجه

(۳) تساوی

۶۳- میان مفاهیم «مفهوم کلی» و «مفهومی که صرفاً دارای یک مصدق واقعی است». نسبت ... برقرار است.

(۲) عموم و خصوص منوجه

(۱) تساوی

(۴) تباین

(۳) عموم و خصوص مطلق

۶۴- در کدام گزینه شاهد دسته‌بندی نادرستی هستیم؟ (از عام به خاص)

(۱) علم - تصور - جملات پرسشی

(۲) شیء - شیء چوبی - شیء مادی - صندلی ساخته شده از چوب

(۳) لفظ - جمله - جمله غیرساده

(۴) مفهوم - مفهوم جزئی - مفهوم جزئی با یک مصدق حقیقی

۶۵- کدام‌یک تعریف لغوی است و کدام‌یک تعریف مفهومی نیست؟

ج) مثلث ← شکل سه‌ضلعی

ب) سبو ← کوزه سفالی

الف) SOS ← کمک

و) دانشگاه ← مجتمع آموزشی عالی

ه) قاره ← آسیا

د) کشتی ← تایتانیک

«(۲)، «(۳)

(۱) «الف»، «ب»

«(۴)، «(۳)

(۳) «ه»، «د»

۶۶- کدام مفهوم را نمی‌توان از طریق ذکر مصادیق آن تعریف کرد؟

۲) فرشتگان

۱) ققنوس

۴) الله

۳) اعداد

۶۷- ایراد تعاریف زیر به ترتیب کدام است؟

- تیره: آنچه روشن نیست

- ستاره: نگین آسمان

۲) دوری بودن - واضح نبودن

۱) دوری بودن - دوری بودن

۴) واضح نبودن - واضح نبودن

۳) واضح نبودن - دوری بودن

۶۸- کدام یک از تعاریف زیر تعریف از طریق ذکر مصادیق نیست؟

۱) مثلث: مثلث قائم‌الزاویه

۲) وسیله اندازه‌گیری: گونیا

۳) ورود ممنوع: خیابان‌های یک‌طرفه، بن‌بست‌های اختصاصی

۴) مغالطه: خطای اندیشه

۶۹- می‌توان گفت که ... و تعاریف «فلز: ماده‌ای رسانای جریان برق» و «مغالطه: نوعی استنتاج عامدانه غلط در اندیشه» به ترتیب ... و ... .

۱) جامعیت تعریف، یعنی تعریف تمام مصادیق مفهوم مجهول را دربرگیرد - مانع نیست - جامع نیست

۲) مانعیت تعریف، یعنی تعریف تمام مصادیق مفهوم مجهول را دربرگیرد - مانع نیست - جامع است

۳) جامعیت تعریف، یعنی تعریف فقط مصادیق مفهوم مجهول را دربرگیرد - جامع است - مانع نیست

۴) مانعیت تعریف، یعنی تعریف فقط مصادیق مفهوم مجهول را دربرگیرد - جامع نیست - مانع است

۷۰- دسته‌بندی ویژگی‌های یک مفهوم در کدام نوع تعریف انجام می‌شود؟

۲) تعریف مفهومی

۱) تعریف لفظی

۴) تعریف ترکیبی

۳) تعریف مصداقی

منطق-سؤالهای «آشنا»

۷۱- کدامیک از گزینه‌های زیر درباره مفهوم جزئی صحیح نیست؟

(۱) مفهومی که بر مصادیق متعدد در خارج قابل انطباق نیست و تنها یک مصادق مشخص ندارد.

(۲) مفهومی که تنها بر یک مصادق خارجی قابل انطباق است و فقط بر خود همان مفهوم اشاره دارد.

(۳) مفهومی که بر مصادیق متعدد در خارج قابل انطباق نیست و تنها بر یک مصادق مشخص قابلیت انطباق دارد.

(۴) مفهوم جزئی معمولاً یا اسمی خاص است یا با صفات اشاره «این» و «آن» همراه است.

۷۲- در گزاره زیر به ترتیب کلمات مشخص شده مفهوم کلی هستند یا جزئی؟

«مجموع کتاب‌های این کتابخانه ۲۰۰ جلد بودند که من نیز کتاب علی را به آنجا هدیه دادم و علی از این کار من بسیار خوشحال شد.»

(۱) کلی - جزئی - کلی - جزئی

(۲) کلی - کلی - جزئی

(۳) جزئی - کلی - کلی

۷۳- در عبارات «سرو نقطه ندارد.» و «امام رضا (ع) ضامن آهو است.» مفاهیم خط کشیده شده به ترتیب چه نوع مفاهیمی هستند و درباره نوع مفهوم دوم

می‌توان گفت: ...

(۱) کلی - جزئی - مفهومی که مصادق آن کاملاً مشخص است و بیش از یک مورد نیست.

(۲) جزئی - کلی - مفهومی که مصادق آن کاملاً مشخص است و بیش از یک مورد نیست.

(۳) جزئی - کلی - مفهومی که ممکن است هیچ مصادق خارجی نداشته باشد.

(۴) کلی - جزئی - مفهومی که ممکن است هیچ مصادق خارجی نداشته باشد.

۷۴- «مصادق» همان ... است؛ مانند ...

(۱) چیزی که بر آن صدق می‌شود - خودکار نسبت به زرد

(۲) افراد یک مفهوم در جهان خارج - انسان نسبت به حیوان

(۳) فرد متناظر با یک لفظ - جزئی نسبت به مفهوم

(۴) معنای مفاهیم ذهنی - ارسطو نسبت به فیلسوف

۷۵- در جمله «فیلسوف بزرگ اسلامی، ملاصدرا، می‌گوید مردم بر دو دسته‌اند: واقف و سائر» به ترتیب چند مفهوم جزئی و چند مفهوم کلی وجود دارد؟

(۱) دو - هفت

(۲) یک - پنج

(۳) یک - هشت

۷۶- داشتن تعریفی مشترک از یک مطلب اهمیت دارد؛ زیرا ... در تمامی علوم ... وجود دارند که در آن علم تعریف می‌شوند. آموختن نحوه تعریف صحیح و انواع تعریف دارای اهمیت است؛ چون ... . ترکیب مجموعه‌ای از تصورات معلوم که باعث کشف تصویری مجهول شود ... نام دارد.

(۱) ریشه اصلی اختلافات تعریف هر علم از مفاهیم به نحو خاصی است - اصطلاحات تخصصی - از خطای ذهنی جلوگیری می‌کند - تعریف

(۲) ریشه اصلی اختلافات مشخص نبودن مفاهیم و نداشتن تعریف دقیق از مفاهیم است - اصطلاحات تخصصی - از خطای ذهنی جلوگیری می‌کند - تعریف

(۳) ریشه اختلاف به نحو خاصی تعریف شدن اصطلاحات هر علم است - اصطلاحات علمی - از خطای ذهنی جلوگیری می‌کند - استدلال

(۴) ریشه اختلافات تعریف هر علم از مفاهیم به نحو خاصی است - اصطلاحات علمی - از انواع برداشت از مفاهیم گوناگون جلوگیری می‌کند - استدلال قیاسی

۷۷- نوع تعریف‌های زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟ (به ترتیب)

الف) کتاب مقدس: کتاب‌هایی همچون قرآن و انجیل

ب) انسولین: دارویی برای درمان بیماری دیابت

پ) روان‌شناسی شخصیت: روان‌شناسی‌ای که با طبقه‌بندی افراد و مطالعه تفاوت‌های فردی سر و کار دارد.

(۱) تعریف از طریق ذکر مصادیق - تعریف لفظی - تعریف مفهومی

(۲) تعریف لفظی - تعریف لفظی - تعریف از طریق ذکر مصادیق

(۳) تعریف از طریق ذکر مصادیق - تعریف مفهومی - تعریف لفظی

(۴) تعریف از طریق ذکر مصادیق - تعریف مفهومی - تعریف مفهومی

۷۸- از آن‌جا که هدف از تعریف کردن شناساندن مفاهیم و ... برای شنونده است؛ استفاده از ... به معرفی بهتر مفهوم کمک می‌کند.

(۱) تصدیق‌های مجهول - چند نوع تعریف

(۴) تصویرهای مجهول - چند نوع استدلال

۷۹- تعریف ... برای تعریف واژگانی مناسب است که به وسیله آن، امور مشابه به یکدیگر را به مخاطب می‌شناسانیم؛ مانند تعریف ... به ...

(۱) مفهومی - مثلث - مقدار با مجموعه زوایای ۱۸۰ درجه

(۲) از طریق ذکر مصادیق - کتاب - چیزهایی خواندنی نظری شفا و قانون

(۳) مفهومی - غذا - ماده خواراکی همانند قرممه‌سیزی

(۴) از طریق ذکر مصادیق - سوبسید - یارانه

۸۰- اگر تعریفی «جامع باشد ولی مانع نباشد یا اینکه نه جامع باشد نه مانع» نسبت میان مفهوم مورد تعریف و تعریف به ترتیب چگونه خواهد بود؟

(۱) عموم و خصوص مطلق - فقط تابیان

(۲) عموم و خصوص من وجه - فقط عموم و خصوص من وجه

(۳) عموم و خصوص مطلق - تابیان یا عموم و خصوص مطلق

(۴) عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص من وجه یا تابیان

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

اقتصاد

اصول انتخاب درست
مرز امکانات تولید
صفحه‌های ۲۲ تا ۴۲

-۸۱- فردی با ۲۰۰,۰۰۰ تومان پس انداز خود گزینه‌های زیر را در فهرست انتخاب‌های خود دارد:

- ۸۲- برگه از اوراق مشارکت با سود هر ورق ۵۰۰ تومان خریداری کند.

- این پول را در بانک با سود ۲۰٪ سرمایه‌گذاری کند.

- با خرید و فروش تعدادی سکه طلا سود ۷۰,۰۰۰ تومان کسب کند.

- با سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار ۶۰,۰۰۰ تومان سود دریافت کند.

الف) این فرد پول خود را در چه کاری باید سرمایه‌گذاری کند؟

ب) هزینه فرست این انتخاب برای فرد کدام خواهد بود؟

۱) الف) سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار ب) ۷۰,۰۰۰ تومان سودی که از خرید و فروش سکه می‌توانست کسب کند.

۲) الف) خرید و فروش سکه ب) ۴۰,۰۰۰ تومان سودی که از سرمایه‌گذاری در بانک می‌توانست کسب کند.

۳) الف) خرید و فروش سکه ب) ۶۰,۰۰۰ تومان سودی که از سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار می‌توانست کسب کند.

۴) الف) سرمایه‌گذاری در بانک ب) ۱۰,۰۰۰ تومان سودی که از خرید اوراق مشارکت می‌توانست کسب کند.

-۸۲- درست «د» یا غلط «غ» بودن هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب چگونه است؟

الف) تجهیزات اداری (میز، تخته، ابزارهای آموزشی و ...) در یک شرکت تدریس خصوصی مثالی برای منابع طبیعی از عوامل تولید است.

ب) همه عوامل یا منابع تولید در اقتصاد، کمیاب هستند.

پ) هنگامی که به عنوان یک کارآفرین وارد میدان اقتصاد می‌شوید، باید ابتدا از منابع یا عوامل تولید خود آگاه شوید.

ت) مهارت و دانش تدریس معلمان یک شرکت تدریس خصوصی، مثالی برای نیروی کار از عوامل تولید است.

ث) منابع تولید در حالت کلی، امکانات در اختیار شما برای ارائه محصول یا خدمت است.

ج) این عبارت که «اگر کشاورز کل زمین را زیر کشت گندم بپردازد، دیگر نمی‌تواند در آن یونجه یا جو بکارد.» به این اصل که هر چیزی دارای محدودیت در استفاده است، اشاره دارد.

۱) د - غ - غ - د - غ

۲) د - غ - د - غ - د

۳) غ - د - غ - غ - د

-۸۳- آقای شریفی می‌خواهد چه محصولی را برای تولید شرکت خود در سال آینده انتخاب کند. او می‌تواند به تولید مداد رنگی با ظرفیت تولیدی هر سال ۵۰ هزار مداد رنگی به قیمت هر کدام ۱۰۰۰ تومان بپردازد. همچنین می‌تواند به تولید دفترچه یادداشت با درآمد ۴۵ میلیون تومان در سال و یا تولید دفتر نقاشی با ظرفیت تولیدی ۳۰ هزار عدد در سال به قیمت هر کدام ۵ هزار تومان، اقدام کند. به ترتیب انتخاب آقای شریفی و هزینه فرست انتخاب وی کدام است؟

۱) تولید دفتر نقاشی - درآمد تولید مداد رنگی

۲) تولید مداد رنگی - درآمد تولید دفتر نقاشی

۳) تولید دفتر نقاشی - درآمد تولید دفترچه یادداشت

۴) تولید مداد رنگی - درآمد تولید دفترچه یادداشت

محل انجام محاسبات

- سبحان به تازگی در کلاس‌های زبان آلمانی ثبت نام کرده و با بت این ثبت نام ابتدای ماه ۲۰،۱۵۰،۰۰۰ تومان پرداخته است؛ در حالی که کلاس کیفیت لازم را ندارد. همچنین سبحان در تدریس زبان انگلیسی مهارت دارد و می‌توانست زمان رفتن به کلاس زبان آلمانی را برای تدریس زبان انگلیسی صرف کند و بت آن ماهیانه ۹۵۰،۰۰۰ تومان دریافت کند. با توجه به توضیحات فوق «هزینه هدر رفته» و «هزینه فرصت» ماهیانه سبحان برای این انتخاب بهتری ترتیب چند تومان است؟

(۱) ۲،۱۵۰،۰۰۰ تومان - ۹۵۰،۰۰۰ تومان

(۲) ۳،۱۰۰،۰۰۰ تومان - ۹۵۰،۰۰۰ تومان

- یک قید بودجه برای خرید دو کالای چیپس و پفک داریم. با توجه به موارد داده شده، اگر بخواهیم ۵۰ درصد از بودجه خود را خرج کنیم، باید کدام گزینه را انتخاب کنیم؟

- اگر ۱۰ بسته پفک بخریم، همه بودجه خود را خرج کرده‌ایم.

- قیمت هر بسته چیپس ۱۵،۰۰۰ تومان و قیمت هر بسته پفک ۱۰،۰۰۰ تومان است.

(۱) خرید ۲ بسته چیپس + خرید ۳ بسته پفک

(۲) خرید ۱ بسته چیپس + خرید ۴ بسته پفک

- بهتری کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- مهارت کاشت دانه توسط کشاورزانی که روی زمین کار می‌کنند، جزء کدام دسته از عوامل تولید می‌باشد؟

- عبارت «بهترین تصمیم به نوع رویکرد شما بستگی دارد.» بیانگر چیست؟

(۱) نیروی کار - مقایسه هزینه‌ها و منافع براساس اطلاعاتی که از آن‌ها داریم، انجام می‌گیرد.

(۲) سرمایه انسانی - مقایسه منافع و هزینه‌ها بخشی از تصمیم‌گیری منطقی است.

(۳) نیروی کار - مقایسه هزینه‌ها و منافع کسب و کار از مهم‌ترین مراحل راهاندازی آن است.

(۴) سرمایه طبیعی - این‌که چه چیزی را منفعت و چه چیزی را هزینه به حساب بیاوریم، وابسته به موقعیت‌ها و ارزش‌های ما است.

- کدام گزینه در رابطه با واقعیت صحیح است؟

(۱) مرز امکانات تولید یکی از الگوهایی است که نمایشی پیچیده از واقعیتی ساده است.

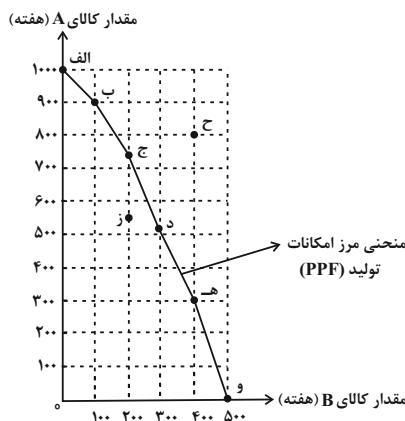
(۲) افزایش منابع موجب انتقال مرز امکانات تولید می‌شود.

(۳) بهترین حالت آن است که یک شرکت در درون مرز امکانات، تولید کند.

(۴) مرز امکانات تولید، نشان‌دهنده متوسط میزان تولید با منابع موجود است.

محل انجام محاسبات

۸۸- نمودار مرز امکانات زیر مربوط به یک شرکت فرضی است که تنها دو کالای A و B را تولید می‌کند. چند مورد از عبارات زیر در خصوص این نمودار صحیح است؟

الف) اگر این شرکت همه منابع کمیاب را فقط برای تولید کالای A به کار گیرد، حداقل ۹۰۰ واحد در هفته تولید خواهد کرد.

ب) اگر این شرکت همه منابع کمیاب را فقط برای تولید کالای B به کار گیرد، حداقل ۴۰۰ واحد در هفته تولید خواهد کرد.

پ) در نقطه (ب) بیشتر منابع به تولید کالای B اختصاص یافته و در نقطه (ه) منابع بیشتر صرف تولید کالای A شده است.

ت) هر نقطه بر روی منحنی مرز امکانات تولید، قابل انتخاب و قابل تولید برای شرکت است.

ث) نقطه (ز)، به ما نشان می‌دهد که اگر ۵۵۰ واحد کالای A تولید شود، منابع کافی برای تولید ۳۰۰ واحد کالای B وجود خواهد داشت، بنابراین شرکت تولید در نقطه (ز) را ترجیح می‌دهد.

ج) نقاط خارج از مرز (مانند نقطه «ح») با افزایش منابع قابل دستیابی هستند.

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک

-۸۹- کدام گزینه به ترتیب جاهای خالی زیر را به درستی کامل می‌کند؟

الف) در صورتی که اقتصاد کشور ... باشد، بهتر شدن وضعیت کشور موجب بدتر شدن وضع دیگران می‌شود.

ب) اگر برای تولید مقدار بیشتری از کالای (الف)، مجبور شویم از مقداری از کالای (ب) صرفنظر کنیم، آن مقدار از کالای (ب) که از دست رفته، ... تولید بیشتر کالای (الف) است.

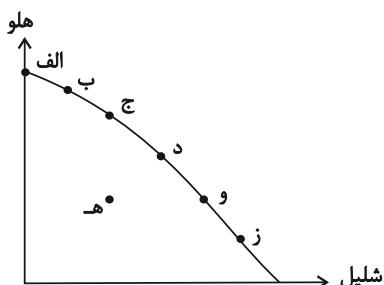
۲) الف) ناکارا ب) هزینهٔ فرصت

۱) الف) کارا ب) هزینهٔ فرصت

۴) الف) ناکارا ب) هزینهٔ هدررفته

۳) الف) کارا ب) هزینهٔ هدررفته

۹۰- با توجه به شکل زیر که الگوی مرز امکانات تولید دو محصول «هلو و شلیل» را نشان می‌دهد، چرا تولید در نقطه (ه) ناکارا است؟

۱) زیرا اقتصاد از منابع در دسترس خود بیشترین استفاده را نکرده است.

۲) زیرا در این نقطه هیچ کالایی تولید نمی‌شود که بتوان آن را جزء محاسبات اقتصادی محسوب کرد.

۳) زیرا از هر دو محصول شلیل و هلو به یک اندازه تولید کرده است.

۴) زیرا بهتر شدن وضعیت، مستلزم دستیابی به منابع غیرقابل دسترس است.

۱۴۰۲

آزمون ۳ آذر ماه ۱۴۰۲

دهم انسانی

این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.	معمولآً دانشآموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					نام درس
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
	۱	۲	۳	۴	۶	فارسی (۱)
	۲	۳	۴	۶	۷	دین و زندگی (۱)
	۱	۲	۳	۴	۶	زبان انگلیسی (۱)

مدت پاسخ‌گویی: ۴۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۵
۲	دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۵
۳	زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۵

۱۵ دققه

ادبیات پایداری

درس ۳ تا ۵
صفحه‌های ۲۸ تا ۴۳

فارسی (۱)

۹۱- معنای واژه مشخص شده با توجه به ابیات زیر، در کدام گزینه نادرست است؟

گر تو باور نکنی قول مرا (نشانه)

به پیش اهل و قرابت چه ارمغان آری (خویشاوند)

این است دلیل طالع مسعودم (سرنوشت)

وان که بهر حق زند او آمن است (ضمانت‌کننده)

(۱) بشنو از آیت قرآن مجید

(۲) گرت بدايع سعدی نباشد اندر بار

(۳) من از تو جدا نبوده‌ام تا بودم

(۴) آن که بهر خود زند او ضامن است

۹۲- چند واژه نادرست معنا شده است؟

«تالاب: برکه / خذلان: ذلیل / علم: مشهور کردن / ابوالعجایب: شگفتی‌ساز / محنت: رنج و بلا / ماسوا: آنچه از خداست /

رفیع: ارزشمند / غبطه: رشك بردن / عزم: قصد»

(۱) سه

(۲) پنج

(۳) چهار

۹۳- کدام بیت فاقد غلط املایی است؟

سخن گفت بر ارش با کردگار

(۱) ز هامون به چرخ بربین شد سوار

مگر او نیز همچون من غمی دارد شبازروزی

(۲) ندانم نوهه قمری به طرف جویباران چیست

که اعتراض بر اسرار علم غیب کند

(۳) مرا به رندی و عشق آن فضول عیب کند

به دست مرحمت یارم در امیدواران زد

(۴) سحر چون خسرو خاورالم بر کوهساران زد

۹۴- در کدام بیت «حسآمیزی» به چشم می‌خورد؟

بنده شایسته نیست ورنه خریدار هست

(۱) عاشق یکرنگ را یار وفادار هست

مانده همان زهر چشم تلخی گفتار هست

(۲) گرچه لبیت می‌دهد مژده حلوای صبح

ورنه ز نزدیک هم رخصت دیدار هست

(۳) لازمه عاشقی است رفتن و دیدن ز دور

شکر که جان تو را طاقت آزار نیست

(۴) وحشی اگر رحم نیست در دل او گو مباش

۹۵- کدامیک از گزینه‌های زیر دارای «حسن تعلیل» و فاقد «تشخیص» است؟

پس سخن کوتاه باید والسلام

(۱) درنیابد حال پخته هیچ خام

ورنه این شط روان چیست که در بغداد است

(۲) خاک بغداد ز مرگ خلفا می‌گیرد

حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی

(۳) بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد

که چندین گل‌اندام در خاک خفت

(۴) عجب نیست بر خاک اگر گل شگفت

۹۶- کدام گزینه فاقد «تشبیه» است؟

- باشد به قدر همت تو اعتبار تو
بر قصر ستمکاران گویی چه رسد خذلان
غنچه‌ها بر شاخ چون پیکان‌ها بر تیر گشت
تا سختی کمان شما نیز بگذرد
- (۱) همت بلند دار که نزد خدا و خلق
(۲) ما بارگه دادیم، این رفت ستم بر ما
(۳) شاخ و برگ بید چون پیروزه‌گون زنجیر گشت
(۴) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم

۹۷- در گروههای اسمی زیر، جمعاً چند وابسته وجود دارد؟

- «ابر آمد و باز بر سر سبزه گریست / بی باده گلنگ نمی‌باید زیست
این سبزه که امروز تماشگه ماست / تا سبزه خاک ما تماشگه کیست»
- (۱) پنج
(۲) شش
(۳) هفت
(۴) هشت

۹۸- واژه مشخص شده، در کدام گزینه «مفهول» است؟

- (۱) معلم نقاشی مرا خبر سازید که شاگرد وفادار حقیرت چاره درماندگی به شیوه معلم خود می‌کند.
(۲) معلم را عادت بود که نقاشی نیم‌کاری با خود به کلاس آرد.
(۳) اسب از پهلو اسبی خود را به کمال نشان می‌داد.
(۴) باشد اسب می‌کشم و طراحی آغاز کرد.

۹۹- کدام یک از گزینه‌های زیر از نظر مفهوم، کاملاً نادرست هستند؟

- الف) مفهوم بیت «چو به دوست عهد بندد ز میان پاکبازان / چو علی که می‌تواند که به سر برد وفا را؟» پاک‌باختگی حضرت علی (ع) است.
ب) منظور از واژه «کاروانسرای» در عبارت «زین کاروانسرای، بسی کاروان گذشت»، «دنیا» است.
ج) بیت «ما بارگه دادیم، این رفت ستم بر ما / بر قصر ستمکاران، گویی چه رسد خذلان» به ناپایداری ظلم، اشاره دارد.
د) منظور از واژه «رمه» در عبارت «ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ‌طبع» «ظالمان» است.
ه) مفهوم «شرف المکان بالمکین» با عبارت (بر تالایی از خون خویش / در گذرگه تاریخ ایستادهای) تناسب معنایی دارد.

- (۱) الف، ج
(۲) ب، د
(۳) د، ه
(۴) ب، ه

۱۰۰- در همه ابیات، مفهوم «نابودی ستمگران و افول قدرت آنان» وجود دارد؛ به جز گزینه ... .

- هر که گیرد عنان مرکبش، آز
هم رونق زمان شما نیز بگذرد
هم بر چراغدان شما نیز بگذرد
این گرگی شبان شما نیز بگذرد
- (۱) بر در بخت بد فرود آید
(۲) هم مرگ بر جهان شما نیز بگذرد
(۳) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت
(۴) ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ‌طبع

یک روز، یک درس: روزهای یکشنبه در سایت کانون www.kanoon.ir به درس فارسی اختصاص دارد. شما می‌توانید خلاصه‌درس‌ها و آزمونک مربوط به درس فارسی را در این روز از قسمت تازه‌ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

۱۵ دققه

دین و زندگی (۱)

تفکر و اندیشه
خود حقیقی، پنجره‌ای به
روشنایی
درس ۳ و ۴
صفحه‌های ۲۶ تا ۲۷

۱۰- کدام مورد اعتقاد کسانی است که عبارت «و ما هذه الحياة الدنيا الا لهو و لعب» را باور نموده‌اند و آنان

جهان آخرت را چگونه توصیف می‌کنند؟

۱) مرگ را غروبی می‌دانند که طلوعی درخشان‌تر در پی دارد. «لهی الحیوان»

۲) مرگ را غروبی می‌دانند که طلوعی درخشان‌تر در پی دارد. «فلا خوف عليهم»

۳) زندگی چند روزه دنیا بی‌ارزش و کماعتبار است و لایق دلبستگی نیست. «لهی الحیوان»

۴) زندگی چند روزه دنیا بی‌ارزش و کماعتبار است و لایق دلبستگی نیست. «فلا خوف عليهم»

۱۰- براساس آیات قرآن کریم، مژده «فلا خوف عليهم و لا هم يحزنون» بهره افرادی است که: ...

۱) مرگ را طلوعی پس از غروب و تولدی دیگر می‌دانند.

۲) خلوص در راه خدا را بهترین ذخیره هر لحظه زندگی خود قرار می‌دهند.

۳) ایمان به خدا و رستاخیز و انجام عمل نیک را با هم دارند.

۴) خود را به لباس تقوی که بهترین لباس است، آراسته‌اند.

۱۰- کدام عامل، سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فدایکاری در راه خدا آسان شود؟

۱) نترسیدن انسان از مرگ که پیامد اعتقاد به معاد است.

۲) بنبست نرسیدن انسان در زندگی که پیامد اعتقاد به معاد است.

۳) بی‌ارزش بودن زندگی چند روزه دنیا که نتیجه آن کناره‌گیری از دیگران است.

۴) باز شدن پنجره امید و روشنایی و فدایکاری در راه خدا که نتیجه اعتماد به معاد است.

۱۰- کدام آیه شریفه، به دیدگاه افرادی که برای انسان حقیقتی جز جسم و تن قائل نیستند، اشاره دارد؟

۲) «و قالوا ما هي الا حياتنا الدنيا ...»

۱) «و سيصلون سعيرا»

۴) «الناس نیام، فإذا ماتوا، انتبهوا ...»

۳) «و ما هذه الحياة الدنيا الا لهو و لعب ...»

۱۰- بی‌ارزش جلوه کردن زندگی چند روزه و موقعت دنیا از نتایج ..... و ..... است.

۱) ناتوانی در فراموش کردن مرگ- مرگ را پایان کار دانستن

۲) ناتوانی در فراموش کردن مرگ- تحقق آرزوها در رستاخیز

۳) هدف قرار دادن دنیا- تحقق آرزوها در رستاخیز

۴) هدف قرار دادن دنیا- مرگ را پایان کار دانستن

۶- فرورفتن در هوس‌ها برای معتقدین به معاد چه عاقبتی دارد و زندگی آنان چگونه خواهد شد؟

۱) هدف قرار دادن زندگی دنیوی در عین اعتقاد به حیات اخروی- پیروی از ظن و گمان

۲) هدف قرار دادن زندگی دنیوی در عین اعتقاد به حیات اخروی- فرورفتن در گرداد آلودگی‌ها

۳) انکار زندگی پس از مرگ در عین اعتقاد به متلاشی شدن جسم و روح انسان- پیروی از ظن و گمان

۴) انکار زندگی پس از مرگ در عین اعتقاد به متلاشی شدن جسم و روح انسان- فرورفتن در گرداد آلودگی‌ها

۷- وابستگی شخصیت یا «من» انسان به جسمش مستلزم چیست و اینکه فقدان اعضای بدن سبب تغییر در شخصیت انسان

نمی‌شود، مبین چه می‌باشد؟

۱) استقلال جسم از روح - ثبات هویت ناشی از ثبات اندام نیست.

۲) تغییر شخصیت و هویت در طول زمان - ثبات هویت، ناشی از ثبات اندام نیست.

۳) استقلال جسم از روح - ثبات هویت ناشی از ثبات اندام است.

۴) تغییر شخصیت و هویت در طول زمان - ثبات هویت، ناشی از ثبات اندام است.

۸- قوانین و مقررات جامعه و روابط میان افراد بر پایه پذیرش چیست و فراغ از محدودیت زمان و مکان از ویژگی‌های موجود در چه بعدی در انسان است؟

۱) من ثابت - روحانی

۲) من ثابت - جسمانی

۳) روابط اجتماعی - روحانی

۹- کدامیک از عبارات زیر صحیح نمی‌باشد؟

۱) روح انسان از جسم او مستقل است و استهلاک جسمانی ندارد.

۲) رویاهای صادقه از حوادث و اتفاقات روزانه ما سرچشمه می‌گیرند.

۳) بعد مادی و جسمانی مانند سایر اجسام تجزیه و تحلیل می‌پذیرد.

۴) عواطف و احساسات مربوط به بعد روحانی هستند.

۱۰- اگر بعد روحانی به فضایل آراسته شود یا به رذایل تن دهد به ترتیب، چه نتایجی به دست خواهد آورد؟

۱) توانایی انتخاب و تصمیم‌گیری را به دست می‌آورد - تا اعمق جهنم سقوط می‌کند.

۲) توانایی انتخاب و تصمیم‌گیری را به دست می‌آورد - از درک من ثابت عاجز می‌شود.

۳) مقرب درگاه خدا و مسجد فرشتگان می‌شود - تا اعمق جهنم سقوط می‌کند.

۴) مقرب درگاه خدا و مسجد فرشتگان می‌شود - از درک من ثابت عاجز می‌شود.

یک روز، یک درس: روزهای شنبه در سایت کانون www.kanoon.ir به درس دین و زندگی اختصاص دارد. شما می‌توانید خلاصه‌درس‌ها و آزمونک مربوط به درس دین و زندگی را در این روز از قسمت تازه‌ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

(۱) زبان انگلیسی

۱۵ دقیقه

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Saving Nature
Grammar (از ابتدای درس)

تا انتهای درس

درس ۱

صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴

111-A: Jack! Look at those dark clouds in the sky.

B: Yes, how beautiful the sky is, and I think it ... tonight.

- 1) will rain   2) rains   3) is going to rain   4) rained

112-A: This letter is in French, and I don't speak French. Can you help me please?

B: Sure. I ... it for you.

- 1) will translate   2) translate   3) am going to translate   4) am translating

113- It seems that ... language school is really good. That's why many ... go there to learn English.

- 1) these - people   2) this - person
3) these - person   4) this - people

114- The teacher's face had changed a lot, but I was able to ... him.

- 1) learn   2) identify   3) teach   4) visit

115- To be successful, it is very important to follow a ... because it gives you a plan and helps you decide what to do first.

- 1) plain   2) future   3) care   4) schedule

116- I want to go back to my town, where people would welcome us and where I could feel ... at least some of the time.

- 1) singular   2) safe   3) natural   4) different

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

A school trip is when a group of students and teachers go on a trip to learn outside of the classroom. School trips can be to many different places, such as museums, zoos, parks, or historical sites. They can be for one day or several days.

School trips are a fun way for students to learn and explore new things. They can see and experience things that they may not be able to learn in the classroom. For example, on a school trip to a museum, students can see real things from the past and learn about history in a more fun way.

School trips are also a good way for students to become closer with their classmates and teachers. They can work together to solve problems and learn new things. Many students make new friends on school trips and have fun memories that last a lifetime.

117- Which of the following is NOT correct about school trips?

- 1) They are only for one day.
- 2) They help students to learn outside of the classroom.
- 3) They can be to museums, zoos, parks, or historical sites.
- 4) They can make students closer with their classmates and teachers.

118- According to the passage, school trips are fun because students can ... .

1) see students from other schools	2) help build new museums
3) learn new things	4) become closer with their friends

119- The underlined word “They” in paragraph 3 refers to ... .

1) friends	2) classmates	3) problems	4) students

120- The memories that students make on school trips are usually ... .

1) sad	2) happy	3) angry	4) boring

قدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

PART C: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

121- It's okay if you don't understand something at first. With practice and hard work, you ... .

1) learned	2) learning	3) are going learn	4) will learn

122- We ... so much fun when we go camping in the forest. We will see tall trees, hear the chirping of birds, and maybe even see some animals.

1) are going to have	2) are having	3) have	4) won't have

123- Students can learn so much about the world around them when they spend time in nature with ... friends.

1) his	2) they	3) their	4) this

124- After years of training and study, the young ... finally realized his dream of flying a real airplane.

1) wife	2) pilot	3) daughter	4) zookeeper

125- The children had a wonderful time in the park, playing games, running around, and ... the warm sunshine and fresh air.

1) losing	2) enjoying	3) staying	4) cleaning

126- The lesson was ... at first, but storytelling by the teacher made it interesting.

1) free	2) low
3) boring	4) high

PART D: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Birds are amazing creatures that can be found all over the world. They have feathers that help them fly and keep their body warm. Birds have a special body part called a beak, which they use to eat. Different birds have different types of beaks that are shaped to eat different kinds of food. For example, some birds have long, thin beaks to catch insects, while others have short, strong beaks to break open nuts.

Not all birds can fly. Some birds, like the ostrich and penguin, have wings but cannot fly because they are too heavy. Instead, they use their wings to run and swim. Birds are important because they help flowers grow by moving pollen and seeds around. They also eat insects that could harm plants and crops. Additionally, watching and listening to birds can be a lot of fun.

127- Why do some birds have long, thin beaks?

1) To drink water	2) To crack nuts
3) To eat fruits	4) To catch insects

128- According to the passage, birds that cannot fly use their wings to ... .

1) swim and run	2) move seeds around
3) keep their body cool	4) eat different kinds of food

129- Which of the following is TRUE about birds?

1) All birds can fly.	2) Birds have hair to keep them warm.
3) Some birds use their wings to swim.	4) All birds have the same type of beak.

130- Birds can help plants and crops by ... .

1) eating insects that could harm them	2) drinking water from them
3) giving them sunlight to help them grow	4) breaking open nuts

یک روز، یک درس: روزهای دوشنبه در سایت کانون www.kanoon.ir به درس زبان انگلیسی اختصاص دارد. شما می‌توانید خلاصه‌درس‌ها و آزمونک مربوط به درس زبان انگلیسی را در این روز از قسمت تازه‌ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

بنیاد علمی آموزشی

پاسخنامه

دهم انسانی

۱۴۰۲ آذر ماه

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

«قمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیده آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
مهدي اسفندياري، اميرحسين جلالی، رضا عزيزي، نريمان فتح الهي، فرشيد كريمي، زانيار محمدی، سعيد نداف	رياضي و آمار (۱)
عزيز الياسي پور، نيلوفر صادقيان، سيد عليرضا علويان، زينب غلامعلیزاده	علوم و فنون ادبی (۱)
آزيتنا بيدقی، فاطمه صفری، بصیر کریمی	جامعه‌شناسی (۱)
اميرحسين زاري، سيد عليرضا صفوي، مصطفى قديميفرد، مرتضي کاظم‌شيرودي، علی محسن‌زاده	عربی، زبان قرآن (۱)
صفا حاضري، فاطمه سخاپي، محدثه صفاری، اميرحسين کارووبن	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
محمد قاسمی، محمد نادرپور، پارسا و کیلی	منطق
برگزیده از سوالات کتاب جامع	منطق - سوال‌های «آشنا»
سارا شريفي، احسان عالي‌نژاد، سيدمحمد مدنی ديناني، سارا معصوم‌زاده	اقتصاد
مبينا اشرفی، حسن افتاده، حسين پرهيزگار، سعيد جعفری، محسن فدائی، مرتضي منشاري	فارسي (۱)
محبوبه ابتسام، محمد رضائي‌بقا	دين و زندگی (۱)
مجتبی درخشان، محسن رحيمي، عقيل محمدی‌روش	زبان انگلیسي (۱)

گزینشگران و ویراستاران

مستندسازی	ویراستار	مسئول درس	گزینشگر	نام درس
سميه اسكندری	محمد بجيرائي، احسان غني‌زاده	آروين حسيني	آروين حسيني	رياضي و آمار (۱)
الناز معتمدى	الهام محمدی، زينب غلامعلی‌زاده، مهتاب شيرازی	ياسين مهدیان	ياسين مهدیان	علوم و فنون ادبی (۱)
زهره قموشی	فاطمه صفری، مهتاب شيرازی	ريحانه اميني	ريحانه اميني	جامعه‌شناسی (۱)
ليلاءزدي	درويشعلي ابراهيمی، اسماعيل یونسپور	اسماعيل على‌بور	اسماعيل على‌بور	عربی، زبان قرآن (۱)
عطیه محلوجی	زهرا داميار، فاطمه عزيزي	محدثه صفاری	محدثه صفاری	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
زهره قموشی	فرهاد علی‌نژاد، رامتین کيانی	علي‌رضا نصيري	علي‌رضا نصيري	منطق
	مرتضی عزیزی	آفرين ساجدي	آفرين ساجدي	اقتصاد
الناز معتمدى	مرتضی منشاري، الهام محمدی	شيوان نظری	شيوان نظری	فارسي (۱)
زهره قموشی	سکينه گلشنی	اميرمهدي افشار	اميرمهدي افشار	دين و زندگی (۱)
سوگند بيگلاري	فاطمه نقدي، رحمت‌الله استيربي	عقيل محمدی‌روش	عقيل محمدی‌روش	زبان انگلیسي (۱)

گروه فني و توليد

زهرا داميار (اختصاصي)- الهام محمدی (عمومي)	مدیر گروه
فاطمه رئيس‌زيدی (اختصاصي)- حبیبه محبی (عمومي)	مسئول دفترچه
مدیر: محي‌اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصي)- فریبا رئوفی (عمومي)	مستندسازی
زهرا تاجيك (اختصاصي)- فاطمه علی‌باري (عمومي)	حروف‌چين و صفحه‌آرا
سوران نعيمي	ناظر چاب

پاسخنامه

دفترچهٔ اختصاصی

(فرشید کریمی)

«۴- گزینه»

زمانی یک معادله درجه دوم، فاقد ریشه حقیقی است که $\Delta < 0$ باشد.

بنابراین:

$$\begin{aligned} (2)^2 - 4(3)(k+1) &< 0 \\ \Rightarrow 4 - 12k - 12 &< 0 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow 12k > -8 \Rightarrow \frac{12k}{12} > \frac{-8}{12}$$

$$\Rightarrow k > -\frac{2}{3}$$

(هل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۸)

(مهدی اسفندیاری)

«۵- گزینه»

برای حل معادله درجه دوم به روش مربع کامل، عدد ثابت را به طرف دوم

تساوی برد و سپس معادله را بر ضریب x^2 تقسیم می‌کنیم:

$$2x^2 - 6x - 10 = 0 \xrightarrow{+4} x^2 - 3x - 5 = 0$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow x^2 - 3x = 5 - \frac{(-3)^2 - 9}{4} &\Rightarrow x^2 - 3x + \frac{9}{4} = 5 + \frac{9}{4} \\ \text{رابطه دو طرف اضافه می‌کنیم.} \\ \Rightarrow (x - \frac{3}{2})^2 = \frac{29}{4} & \end{aligned}$$

معادله بالا را با معادله $(x-a)^2 = b$ مقایسه می‌کنیم، در نتیجه

$$b = \frac{29}{4} \text{ است؛ لذا داریم:}$$

$$a \times b = \frac{3}{2} \times \frac{29}{4} = \frac{87}{8}$$

(هل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۷)

(مهدی اسفندیاری)

«۶- گزینه»

مساحت مستطیل کوچک - مساحت مستطیل بزرگ = مساحت قسمت رنگی

$$\Rightarrow (2x+1)(4x-1) - (2x-2)(2x+1) = \text{مساحت قسمت رنگی}$$

$$= 8x^2 + 2x - 1 - (4x^2 - 2x - 2)$$

$$\Rightarrow 4x^2 + 4x + 1 = 4 \Rightarrow 4x^2 + 4x - 4 = 0$$

$$\xrightarrow{+4} x^2 + x - 12 = 0 \Rightarrow (x+4)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -4 \\ x = 3 \end{cases}$$

چون طول ضلع نمی‌تواند منفی باشد، عدد منفی غیرقابل قبول است.

(هل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌های ۲۸ تا ۲۷)

«۱- ریاضی و آمار (۱)»

«۱- گزینه»

(تریمان فتح‌العلی)

$$x^2 = \text{مساحت مربع به ضلع } x$$

$$x+1 = \text{محیط مربع به ضلع } 1$$

$$x^2 - 4x - 5 = 0 \Rightarrow x = -1, x = 5$$

پس ضلع مربع بزرگ‌تر برابر است با:

$$x+1 = 5+1 = 6 = \text{طول ضلع مربع بزرگ‌تر}$$

$$6^2 = 36 = \text{مساحت مربع بزرگ‌تر}$$

(هل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۷)

«۲- گزینه»

(امیرحسین بلالی)

ابتدا معادله را به حالت استاندارد تبدیل می‌کنیم و سپس با روش دلتا آن را

حل می‌کنیم:

$$4x^2 - 4x - 3 = 0 \xrightarrow{\text{مقابله با فرم استاندارد}} \begin{cases} a = 4 \\ b = -4 \\ c = -3 \end{cases}$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-4)^2 - 4(4)(-3) = 16 + 48 = 64$$

$$x_1 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{4 + 8}{8} = \frac{12}{8} = \frac{3}{2}$$

$$x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{4 - 8}{8} = \frac{-4}{8} = -\frac{1}{2}$$

$$\frac{3}{2} - \left(-\frac{1}{2}\right) = \frac{4}{2} = 2$$

اختلاف دو ریشه برابر است با:

(هل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌های ۲۸ و ۲۷)

«۳- گزینه»

(سعید نراف)

برای اینکه معادله ریشه مضاعف داشته باشد، باید $\Delta = 0$ باشد؛ پس:

$$\Delta = b^2 - 4ac = 0$$

$$\Rightarrow (-20)^2 - 4(m)(25) = 0 \Rightarrow 400 - 100m = 0 \Rightarrow m = 4$$

بنابراین معادله به صورت زیر است:

$$4x^2 - 20x + 25 = 0 \Rightarrow (2x - 5)^2 = 0 \Rightarrow x = \frac{5}{2}$$

(هل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۸)

(رضا عزیزی)

«۹- گزینه»

ابتدا طرفین وسطین می کنیم؛ سپس جوابها را بدست می آوریم:

$$(2x - 4)^2 = (x + 1)^2$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2x - 4 = x + 1 \Rightarrow x = 5 \\ 2x - 4 = -x - 1 \Rightarrow 3x = 3 \Rightarrow x = 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{مجموع ریشه‌ها} = 5 + 1 = 6$$

(معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

(زانیار محمدی)

«۱۰- گزینه»

چون دو عدد مضرب متوالی ۳ هستند، پس اگر عدد کوچک‌تر x باشد،عدد بعدی $x+3$ است:

$$\frac{1}{x} - \frac{1}{x+3} = \frac{1}{36}$$

$$\frac{x+3-x}{x(x+3)} = \frac{1}{36} \Rightarrow \frac{3}{x^2+3x} = \frac{1}{36} \Rightarrow x^2 + 3x = 108$$

$$x^2 + 3x - 108 = 0$$

$$\Rightarrow (x+12)(x-9) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 9 \\ x = -12 \end{cases}$$

شمارنده‌های عدد کوچک‌تر

$$\Rightarrow 1 + 3 + 9 = 13$$

(معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، صفحه ۳۸)

(مهری استندراری)

«۷- گزینه»

در حالت اول، فرض می کنیم جرم مس برابر X است، در نتیجه جرم نقره برابر $8X$ است، پس جرم کل گلدان در حالت اول $9X$ است.

در حالت جدید، نسبت جرم نقره به جرم کل گلدان با اضافه کردن ۲۰۰

گرم مس $\frac{3}{4}$ است، در نتیجه داریم:

$$\begin{aligned} \frac{8X}{9X+200} &= \frac{3}{4} \Rightarrow 4 \times 8X = 3(9X+200) \Rightarrow 32X = 27X + 600 \\ &\Rightarrow 32X - 27X = 600 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow 5X = 600 \Rightarrow X = \frac{600}{5} = 120$$

پس جرم مس در حالت اول برابر ۱۲۰ گرم است و جرم نقره برابر است با:

$$\text{گرم} = 8X = 8 \times 120 = 960 = \text{جرم نقره}$$

تفکر: جرم نقره در هر دو گلدان یکی است.

(معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(سعید نرافت)

«۸- گزینه»

کارگر اول به تنهایی در یک روز، $\frac{1}{x}$ کل کار و کارگر دوم، $\frac{1}{x+5}$ کل کار راانجام می‌دهند و در یک روز، $\frac{1}{6}$ کل کار توسط هر دو کارگر انجام می‌شود،

بنابراین:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+5} = \frac{1}{6} \xrightarrow{x \neq x(x+5)} 6(x+5) + 6x = x(x+5)$$

$$\Rightarrow 6x + 30 + 6x = x^2 + 5x$$

$$\Rightarrow x^2 - 7x - 30 = 0 \Rightarrow (x-10)(x+3) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 10 \\ x = -3 \end{cases}$$

بنابراین کارگر دوم در $10+5=15$ روز، کل کار را انجام می‌دهد.

(معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، صفحه ۳۶)

نکته: صرف تکرار حروف اضافه، آرایه «واژه‌آرایی» را پدید نمی‌آورد، بلکه تکرار کلمه باید بر موسیقی لفظی شعر بیفزاید.
گزینه ۴: واج‌آرایی صامت «ک» / فاقد واژه‌آرایی
 (برای نظری، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

۱۷- گزینه ۲:
 این بیت، دارای آهنگی آرام و اندوهناک است و همچنین، آرایه تکرار در آن مشهود نیست.
تشریح سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: آهنگ بیت، اندوهناک و آرام است. / دارای تکرار «آن»
 گزینه ۳: آهنگ بیت، شاد است. / فاقد تکرار
 گزینه ۴: آهنگ بیت، شاد است. / فاقد تکرار
 (موسیقی شعر و بردیغ لفظی، ترکیبی)

۱۸- گزینه ۱:
 آهنگ بیت، سیک، تند و نشاط‌آور است؛ نه سنگین و آرام.
تشریح سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۲: کنایه: از پای درآمدن / جناس: «پای» و «جای» / واژه‌آرایی: تکرار واژه «تو»
 گزینه ۳: هر دو بیت، یار خود را با سرو و ماه مقایسه کرده‌اند و معشوق خود را بر آن‌ها برتری داده‌اند.
 گزینه ۴: با توجه به این که بیت فاقد قافیه است، قالب آن نمی‌تواند مثنوی باشد.
 (بيان، بردیغ، موسیقی شعر و مفهوم، ترکیبی)

۱۹- گزینه ۲:
 الف) خواب شیرین صحّگاه (غفلت و ناآگاهی) در سفر باعث می‌شود که مسافر، از ادامه دادن راه باز ماند.
 ب) برای ارزشمند شدن، باید تنزل و افتادگی را پیشه کرد.
 ج) قدر فرصت‌ها و موقعیت‌های زندگی را بدان؛ حاصل عمر و زندگی لحظه‌ای بیش نیست.
 د) روزگار اگر ابراز نداشت و پشیمانی کند، باور مکن؛ زیرا این بی‌وفای پیمان‌شکن از پشیمان شدن بسیار زود نادم و پشیمان می‌گردد (دائمًا روزگار در حال تغییر است؛ پس نمی‌توان به آن اعتماد نمود).
 (مفهوم، ترکیبی)

۲۰- گزینه ۴:
 مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۳: «رفع مشکلات با آمدن معشوق» است.
 مفهوم بیت گزینه ۴: «ناتوانی عاشق در صبر کردن» است.
 (مفهوم، صفحه ۲۹)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینه ۳:
 اصل تفسیر طبری به زبان «عربی» توسط محمدبن جریر طبری نوشته شده است. سایر گزینه‌ها درست‌اند.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۱۲- گزینه ۳:
 (الف) اشتباه است؛ چون فارسی باستان به خط میخی نوشته می‌شد.
 (د) اشتباه است؛ چون این زبان در شمال و شمال شرقی ایران رایج بود.
 (ه) اشتباه است؛ چون بیشتر متون دینی زردشتی به زبان پهلوی نوشته می‌شد.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۳- گزینه ۴:
 رایج‌ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و نیمة اول قرن پنجم، «حماسی»، «مدحی» و «غنایی» است.
 آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی، از آغاز قرن چهارم معمول گردید.
 (تاریخ ادبیات، صفحه ۴۳)

۱۴- گزینه ۱:
 قرن چهارم (نه پنجم)، دوره غله، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود.
 سایر عبارات درست هستند.
 (تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

۱۵- گزینه ۳:
 بیت «الف»: تشبیه: «بستان عشق»؛ اضافه تشبیه‌ی / کنایه: «گل به سر زدن»؛ کنایه از سرافراز و زیبا شدن / واج‌آرایی: صامت «گ»
 بیت «ج»: تشبیه: «رو» به «ماه» و «زلف» به «کمند» تشبیه شده است.
 کنایه: «روی برتابتن» کنایه از دوری کردن و پرهیز نمودن / واج‌آرایی: صامت «ر» در مصراج دوم
 تشریح سایر ایيات:

بیت «ب»: فاقد تشبیه / کنایه: «بر باد دادن» کنایه از «نابود کردن» / واج‌آرایی: صامت «د»
 بیت «د»: فاقد تشبیه، «چون» در این بیت ادات تشبیه نیست، بلکه به معنی «زمانی که» به کار رفته است. / کنایه: کل مصراج دوم کنایه از «عمل کردن» هر کس، براساس ذات و اصل خود» / واج‌آرایی: صامت «د»
 (بيان و بردیغ، ترکیبی)

۱۶- گزینه ۲:
 واج‌آرایی در صامت «س» به کار رفته است که هفت بار تکرار شده است.
 همچنین تکرار واژه «دست» آرایه واژه‌آرایی را پدید آورده است.
تشریح سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: واج‌آرایی: مصوت بلند «ی» / فاقد واژه‌آرایی
 گزینه ۳: شاید بتوان واج‌آرایی ضعیفی در صامت «ب» برقرار دانست.
 فاقد واژه‌آرایی («قلب» در مصراج اول، در معنای «مرکز سپاه» و در مصراج دوم، در معنای «دل» به کار رفته است).

(فاطمه صنفری)

- ۲۶- گزینه «۳»
فرهنگ از طریق وراثت از نسلی به نسل دیگر منتقل نمی‌شود؛ بلکه این انتقال از طریق آموزش صورت می‌گیرد.

(بهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۳۵ تا ۲۳۸)

(آریتا بیدرقی)

- ۲۷- گزینه «۴»
جهان اجتماعی بیشتر شبیه یک بازی گروهی است.
فرهنگ شیوه زندگی گروهی از انسان‌ها است که سالیان متتمادی با یکدیگر زندگی می‌کنند. برای مثال نوع خوارکی‌ها، پوشش‌ها، گویش‌ها، آداب و رسوم تولد، عروسی و عزاداری، شیوه‌های گذران اوقات فراغت، شیوه‌های یاددهی - یادگیری، باورها و ارزش‌های اخلاقی، نگرش به عالم و آدم ... از این جمله‌اند.

- عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید.

- جهان واژه‌ای است که معمولاً برای اشاره به مجموعه‌های بزرگ به کار می‌رود؛ مانند جهان طبیعت، جهان غرب، جهان اسلام و ... .

(بهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۳۵ تا ۲۳۸)

(فاطمه صنفری)

- ۲۸- گزینه «۴»
- موجودات طبیعی و ماوراء‌طبیعی به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند، در گستره جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.
- موجودات زنده طول عمر معینی دارند. آن‌ها از طریق زاد و ولد، زندگی خود را در طول زمان تداوم می‌بخشند.

- جهان اجتماعی مانند یک موجود زنده، اعضای مختلفی دارد و این اعضا در ارتباط با هم از نوعی نظام برخوردارند. نظام از ویژگی‌های مشترک جهان اجتماعی و موجودات زنده است.

(بهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۲۲، ۲۳۰ و ۲۳۷)

(کلکور فارج از کشور ۹۷)

- ۲۹- گزینه «۳»
پدیده‌های اجتماعی را می‌توان براساس اندازه و دامنه (خرد و کلان) و ذهنی یا عینی بودن، تقسیم کرد.
- محترم شمردن مقررات اجتماعی، پدیده‌های ذهنی (نامحسوس) و کلان است.

- حضور در کلاس زبان، پدیده‌ای محسوس (عینی) و خرد است.

- علاقه به موسیقی سنتی، پدیده‌ای ذهنی (نامحسوس) و خرد است.

- هیئت عزاداری ایام محرم شهر بابل، پدیده‌ای عینی و میانه است.

(ابزا و لایه‌های بهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

(کتاب آبی)

- ۳۰- گزینه «۱»
کارت قرمز، بیانگر یک نماد در بازی فوتبال است و نمادها، از آشکارترین و سطحی‌ترین پدیده‌های اجتماعی هستند.

(ابزا و لایه‌های بهان اجتماعی، صفحه ۳۴)

جامعه‌شناسی (۱)

۲۱- گزینه «۱»

(کلکور سراسری ۹۱)

معیار شناسی پدیده‌های جهان اجتماعی، ارتباط داشتن با زندگی اجتماعی انسان است که براساس این قاعده، کنش‌های اجتماعی انسان‌ها و پیامدهای آن‌ها، به جهان اجتماعی تعلق می‌گیرند.

(بهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۳۴، ۲۵۰ و ۲۵۷)

۲۲- گزینه «۲»

تشییع موارد نادرست:

- جهان اجتماعی و نظم آن پدیده‌ای اعتباری است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد که نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

- خرد فرهنگ تبهکاران و سارقان، ضد فرهنگ است؛ یعنی عقاید، ارزش‌ها، هنجارهای پذیرفته شده آن‌ها با فرهنگ عمومی ناسازگار و مخالف است.

(بهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۱، ۳۲ و ۳۵)

۲۳- گزینه «۲»

بورسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست - نادرست

گزینه «۲»: درست - نادرست

گزینه «۳»: درست - درست

گزینه «۴»: درست - درست

(ابزا و لایه‌های بهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

(بصیر کریمی)

۲۴- گزینه «۱»

کنش‌های اجتماعی، کلاس درس، دانش‌آموزان: خرد

بانک کشاورزی، بانک ملی ایران و مدرسه: میانه

بازارهای بین‌المللی فارکس، نظام آموزش و پرورش و بانک مرکزی ایران: کلان

(ابزا و لایه‌های بهان اجتماعی، صفحه ۱۳)

(کتاب آبی)

۲۵- گزینه «۴»

عدالت، پدیده‌ای است که درون جهان اجتماعی قرار دارد. ماه و ستارگان بیرون جهان اجتماعی هستند و سنت‌های الهی به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی پیدا می‌کنند، وارد جهان اجتماعی می‌شوند.

(بهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۳۵ تا ۲۴۶)

گزینه «۳»: شیر: ابزاری در لوله آب یا گاز است که بستن یا باز کردن آن امکان دارد!

تعريف ارائه شده کاملاً صحیح است.

گزینه «۴»: مهمان دوست: کسی که زیاد به مهمانی می‌رود!
«المضياف» به معنای «مهمان دوست» یا «مهمان نواز» می‌باشد؛ نه کسی که زیاد به مهمانی می‌رود! (واژگان)

۳۷- گزینه «۲»
(مفهومی قدیمی فرد)
ترجمه آیه قرآنی: «هر کس کار نیک بیاورد (ایجام دهد)، ده برآور آن پاداش دارد». مفهوم گزینه «۲»: بدی کردن به دوست باعث می‌شود او دشمن گردد و خوبی کردن به دشمن باعث می‌شود او دوست گردد. (اشاره به کار نیک و اعطای پاداش از طرف خداوند ندارد).
(مفهوم)

۳۸- گزینه «۳»
(علی محسن زاده)
ترجمه عبارت: ۱۹ دوست دارم، ما با هم به ورزشگاه رفتیم و وارد ورزشگاه شدیم؛ به جز ۴ نفر از ما، (مجموعاً ۲۰ نفر بودند و ۱۶ نفر وارد ورزشگاه شدند و ۴ نفر وارد نشدند).

ترجمه گزینه «۳»: به جز ۱۵ نفر کسی از آنها وارد ورزشگاه نشد. (فقط ۱۵ نفر وارد ورزشگاه شدند).

تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: عدد کسانی که وارد ورزشگاه شدند مساوی با سی منهای چهارده بوده است: $(30 - 16 = 14)$
گزینه «۲»: عدد کسانی که وارد ورزشگاه شدند مساوی با سی و دو تقسیم بر دو بوده است: $(32 \div 2 = 16)$
گزینه «۴»: عدد کسانی که وارد ورزشگاه نشدند مساوی با یک پنجم بیست بوده است: $(20 \div 5 = 4)$

(عد)

۳۹- گزینه «۴»
(مرتضی کاظمی‌شیرودی)
در عملیات حسابی کلمه «ناقص» به معنای «منها» است؛ $25 - 15 = 10$
نادرست است و پاسخ صحیح عشره به معنای ۱۰ است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «ازد»: به علاوه: $12 + 8 = 20$
گزینه «۲»: «فی»: ضرب در: $10 \times 3 = 30$
گزینه «۳»: $100 \div 2 = 50$

(عد)

۴۰- گزینه «۳»
(سیدعلیرضا صفوی)
در این گزینه محدود عدد «خمسة» بعد از آن و به صورت جمع آمده و همین طور عدد «واحد» بعد از محدود خود و متناسب با آن نوشته شده است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: در این گزینه محدود عدد «ستة» باید به صورت جمع باید و «أصدقاء» درست می‌باشد؛ در حالی که مفرد آمده است: «صديق»
گزینه «۲»: در این گزینه محدود «تسعة و تسعين» باید مفرد باشد که در این گزینه به صورت جمع آمده است.
گزینه «۴»: در این گزینه نیز چون محدود عدد «اثنين» مؤنث است؛ باید به صورت مؤنث باشد و شکل درست آن «اثنتين» می‌باشد.

(عد)

عربی زبان قرآن (۱)

۳۱- گزینه «۳»
«کثیر من الجiran»: بسیاری از همسایگان (رد گزینه «۱»): به صورت موصوف و صفت ترجمه کرده است. / «أخبرونا» (أخبروا: ماضی و جمع مذکر غائب): باخبر کردن ما را (رد گزینه «۲»): به صورت متکلم مع الغیر ترجمه کرده است. / «المتحاشف»: موزه‌ها (رد گزینه «۴») / «أربع» (عدد اصلی): چهار شهر (رد گزینه «۱»): هذه ترجمه نشده است و رد گزینه «۲»: به صورت آن ترجمه شده است. (ترجمه)

۳۲- گزینه «۳»
«التابعة إلـا ربعاً»: یک ربع مانده به نه، هشت و چهل و پنج دقیقه (رد گزینه «۱») / «كـان يـنـادـيـنـي»: مـرا صـدا مـیـزـد، مـرا صـدـایـمـیـکـرـد (رد گزینه‌های «۲» و «۴») / «مدـبـرـاـنـاـ فـيـ الـمـدـرـسـةـ» مدـبـرـاـنـاـ درـمـدـرـسـهـ (رد گزینه‌های «۱» و «۴») / «أـغـلـقـ»: بـبـنـدـ (رد گزینه‌های «۲» و «۴») (ترجمه)

۳۳- گزینه «۴»
«هـؤـلـاءـ الطـالـبـاتـ مـدـرـسـتـنـاـ النـشـيـطـاتـ»: اـینـ دـانـشـآـمـزانـ فـعالـ مـدـرـسـةـ ماـ (رد گزـينـهـهـاـيـ «۲» و «۳») / «يـتـفـعـونـ بـهـاـ»: اـزـ آـنـ سـودـ مـیـبرـنـدـ (رد گـزـينـهـ «۱») / دـقـتـ كـنـيدـ درـ گـزـينـهـ «۳»، «هـمـهـ مـرـدـمـ» بهـ صـورـتـ تـرـكـيـبـ اـضـافـيـ تـرـجـمـهـ شـدـهـ استـ؛ درـ حـالـيـ کـهـ درـ جـملـهـ «جـمـيـعـاـ» مـضـافـ نـيـسـتـ. (ترجمه)

۳۴- گزینه «۴»
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: ترجمه عبارت «ما أجمل» و «معلمينا» نادرست است و ترجمه درست آنها «چه زیباست» و «معلمان ما» می‌باشد.
گزینه «۲»: ترجمه عبارت «في أحد صفو» نادرست است و ترجمه درست آن «در یکی از کلاس‌ها ...» می‌باشد.
گزینه «۳»: ترجمه عبارت «في الخامس عشر من عمرى» نادرست است و ترجمه درست آن «در پانزده سالگی ام» می‌باشد.
(ترجمه)

۳۵- گزینه «۳»
«پـنـجـاهـ وـ چـهـارـ درـصـدـ»: أـربـعـةـ وـ خـمـسـيـنـ، خـمـسـونـ فـيـ المـئـةـ (رد گـزـينـهـهـاـيـ «۱» و «۴») / «سـاكـنـانـ جـهـانـ»: سـكـانـ الـعـالـمـ، سـاكـنـيـ الـعـالـمـ (رد گـزـينـهـ «۴») / «زـنانـ تـشـكـيلـ مـيـ دـهـنـدـ»: النـسـاءـ يـشـكـلـنـ (رد گـزـينـهـهـاـيـ «۱» و «۴») (ترجمه)

۳۶- گزینه «۳»
(امیرحسین زارعی)
سوال توضیح صحیح برای لغات را می‌خواهد:
گزینه «۱»: پیشنهاد: کسی که راهی را برای انجام دادن کاری بیان می‌کند یا راه حلی را برای مشکلی می‌دهد.
تعريف ارائه شده برای کلمه «مقترح» به معنای «پیشنهاد دهنده» می‌باشد.
گزینه «۲»: موزه: دستگاهی برای جایه‌جایی سخن و صدایها به دور!
تعريف ارائه شده برای کلمه «هافت» به معنای «گوشی» می‌باشد.

(کلکور سراسری ۱۱۰)

۴۶- گزینه «۴»

در نتیجه تولید مازاد بر نیاز، دادوستد میان روستاهای دور و نزدیک به تدریج آغاز شد. رونق دادوستد، زمینه آشنایی مردم مناطق مختلف را با آداب و رسوم، مهارت‌ها و اندیشه‌های یکدیگر فراهم آورد.

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه ۳۴)

(کیانا یوسف‌زاده)

۴۷- گزینه «۳»

عبارات «الف» و «ج» مربوط به تمدن دره سند و عبارت «ب» مربوط به تمدن چین باستان است.

(هنر و پیش، صفحه‌های ۴۲، ۴۳ و ۴۶)

(امیرحسین کاروین)

۴۸- گزینه «۳»

در آیین برهمنی، وظیفه حفظ سرودهای وداها از گزند فراموشی، تعلیم آموزه‌های دینی و اجرای آداب مذهبی، بر عهده افرادی بود که به «برهمن» شپهرت داشتند.

(هنر و پیش، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

(مهرثه صفاری)

۴۹- گزینه «۱»

عبارات صورت سؤال به ترتیب مربوط به دوره‌های «هان - چهاین - هان - هان» است.

(هنر و پیش، صفحه‌های ۴۷ و ۴۹)

(امیرحسین کاروین)

۵۰- گزینه «۲»

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کنفوسیوس، اصول و آیینی را برای اداره جامعه و حکومت عرضه کرد.

گزینه «۳»: این آیین درباره دین یا خدایان چینی خیلی کم سخن گفته است.

گزینه «۴»: در چارچوب اصول کنفوسیوس، افراد براساس توائمندی و شایستگی‌های خویش و نه بر مبنای ثروت و وابستگی‌های خانوادگی به خدمت گرفته می‌شدند.

(هنر و پیش، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

تاریخ (۱)**۴۱- گزینه «۳»**

باستان‌شناسان مراحل زندگی انسان‌های پیش از تاریخ را براساس نوع اقتصاد معیشتی و ابزارهای متناسب با آن به دوره گردآوری خوارک و دوره تولید خوارک تقسیم کرده‌اند.

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

۴۲- گزینه «۳»

در اواخر دوره گردآوری خوارک، توانایی بشر در سخن گفتن و اندیشیدن تکامل یافت و به حدی رسید که هنر نقاشی را برای نشان دادن احساس و اندیشه خود به کار گرفت.

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

۴۳- گزینه «۱»

کشاورزی و دامداری ← یکجانشینی و به وجود آمدن روستاهای تولید مازاد بر نیاز ← تخصصی شدن کارها ← شکل‌گیری تجارت ← شکل‌گیری شهرها و تأسیس تمدن

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه ۳۴)

۴۴- گزینه «۴»

از آن جا که در بین‌النهرین به دلیل کمبود بارندگی، امکان کشت دیم وجود نداشت، ساکنان این منطقه با حفر آبراه‌ها و ایجاد آبگیرهای متعدد، زمین‌های وسیعی را در اطراف رودهای دجله و فرات به زیر کشت برداشت و محصولات فراوان و مازاد بر نیاز تولید کردند.

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه ۳۵)

۴۵- گزینه «۳»

اولین شهرها در ناحیه جنوبی بین‌النهرین، معروف به سومر به وجود آمدند. سومر نام یکی از اقوام کهنه ساکن این ناحیه نیز بوده است.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر یک از شهرهای سومر به همراه روستاهای پیرامون خود، دارای حکومتی مستقل بودند که به آن‌ها دولت- شهر یا کشور- شهر گفته می‌شود.

گزینه «۲»: سومریان معتقد بودند خدایان، انسان را برای خدمت به خود آفریده‌اند و اگر در این کار کوتاهی کنند، خدایان آن‌ها را با فروفرستادن سیل و طوفان یا خشکسالی تنبیه خواهند کرد.

گزینه «۴»: صنعتگران سومری علاوه بر مهارت در سفالگری، در ساخت ابزار و جنگ‌افزارهای مفرغین نیز ماهر بودند.

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه ۳۶)

(مهدویه صفاری)

«۵۶- گزینه ۲»

در گام چهارم، پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله پردازش یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات آغاز می‌شود.

(روش مطالعه و پژوهش در پژوهشی، صفحه ۱۲)

(مهدویه صفاری)

«۵۷- گزینه ۴»

دریای عمان، به واسطه مجاورت با آب‌های آزاد وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب از نظر اقتصادی و نظامی اهمیت بسیاری دارد. تنگه هرمز، دروازه خروجی نفت خلیج فارس است.

ایران در جنوب منطقه معتدل نیمکره شمالی واقع شده است.

(موقعیت پژوهشی ایران، صفحه‌های ۱۱، ۱۸ و ۱۹)

(مهدویه صفاری)

«۵۸- گزینه ۲»

ایران دارای $\frac{47}{3}$ درصد مرز خشکی، $\frac{30}{8}$ درصد مرز آبی (دریایی) و $\frac{21}{9}$ درصد مرز رودخانه‌ای است.

(موقعیت پژوهشی ایران، صفحه ۱۹)

(فاطمه سقایی)

«۵۹- گزینه ۱»

ایران به دلیل قرارگرفتن در مجاورت خلیج فارس، دریای عمان، تنگه هرمز و دریای خزر از موقعیت نسبی ممتازی برخوردار است.

(موقعیت پژوهشی ایران، صفحه ۱۷)

(کتاب یامع)

«۶۰- گزینه ۴»

افزایش مرزهای مشترک سیاسی، جزء فواید و اهمیت دسترسی به آب‌های آزاد نیست.

از فواید دسترسی به آب‌های آزاد جهان، می‌توان ارتباط با سایر نقاط جهان، دستیابی به منابع غذایی و منابع معنده و سوخت‌های فسیلی را نام برد.

(موقعیت پژوهشی ایران، صفحه ۲۰)

جغرافیای ایران

«۵۱- گزینه ۳»

(کنکور سراسری ۹۸)

سؤال «چطور؟» به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد. مثال: زمینه‌های به وجود آورنده این پدیده چیست؟

سؤال «چه چیز؟»، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد؛ مثال: چه اتفاقی رخ داده است؟

(روش مطالعه و پژوهش در پژوهشی، صفحه ۸)

«۵۲- گزینه ۴»

(صفا هاضمی)

فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است. عبارت گزینه «۳» می‌تواند پاسخ احتمالی به مسئله پژوهش قلمداد شود.

(روش مطالعه و پژوهش در پژوهشی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۲)

«۵۳- گزینه ۱»

(مهدویه صفاری)

فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است. فرضیه‌های پژوهشگر به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او بستگی دارد.

(روش مطالعه و پژوهش در پژوهشی، صفحه ۱۰)

«۵۴- گزینه ۳»

(صفا هاضمی)

جغرافی دانان برای مطالعه و پاسخگویی به سؤالات خود به اطلاعات نیاز دارند. آن‌ها تلاش می‌کنند اطلاعات لازم را از منابع و روش‌های مختلفی به دست آورند.

(الف) روش کتابخانه‌ای: این روش در تمامی پژوهش‌های علمی، مورد استفاده قرار می‌گیرد. در برخی از آن‌ها تمام تلاش پژوهشگر در کتابخانه صورت می‌گیرد و در برخی دیگر، بخشی از پژوهش در آنجا نجام می‌شود.

(ب) روش میدانی: پژوهشگر در این روش برای گردآوری اطلاعات ناگزیر است به مکان مورد تحقیق برود و با مراجعه به افراد یا محیط و برقراری ارتباط مستقیم با مکان مورد مطالعه به گردآوری اطلاعات بپردازد. در واقع، او باید ابزار سنجش و اطلاعاتی خود را به مکان مورد نظر ببرد.

(روش مطالعه و پژوهش در پژوهشی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

«۵۵- گزینه ۱»

(صفا هاضمی)

براساس روش‌ها و ابزارهای گردآوری اطلاعات، به ترتیب روش‌های «میدانی»، «کتابخانه‌ای» و «میدانی» به کار گرفته شده است.

(روش مطالعه و پژوهش در پژوهشی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

منطق

۶۱- گزینه «۳»

اما مزاده صالح نام یک شخص یا مکان خاص است؛ پس جزئی محسوب می‌شود. میدان فردوسی نام یک میدان خاص است؛ پس اسم خاص محسوب می‌شود و جزئی است. پاسگاه انتظامی کلی است؛ چون نام یک پاسگاه خاص نیست. همان خیابان روبرو هم جزئی است؛ چون با اسم اشاره همان همراه شده است.

(مفهوم و مصدق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۶۲- گزینه «۳»

در میان مفاهیم بالا هیچ دو مفهومی با هم نسبت تساوی ندارد. آدرس با تمامی مفاهیم دیگر تباین دارد؛ توجه کنید که «خ امام پلاک ۳» مفهومی جزئی است و هیچ نسبتی میان آن با سایر مفاهیم برقرار نیست (رد گزینه «۱»). مفهوم «اسب» با «نشخوارکننده» عموم و خصوص مطلق دارد و به عنوان مثال، «تنومند» و «عصبانی» نیز دارای نسبت عموم و خصوص من وجهه هستند (رد گزینه‌های «۲» و «۴»).

(مفهوم و مصدق، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۶۳- گزینه «۲»

لازمه پاسخگویی به این تست، داشتن درکی دقیق از معنای «مفهوم کلی» و «مفهوم جزئی» و وجه تمایز آن‌هاست. بسیار مهم است که بدانیم آنچه که باعث تقسیم‌بندی مفاهیم (در نسبت با تعداد مصادیق‌شان) به مفهوم کلی و جزئی می‌شود، تعدد یا عدم تعدد مصادیق ذهنی است؛ نه مصادیق واقعی

موجود در جهان خارج. بدین صورت که مفهوم کلی، مفهومی است که

می‌شود برای آن مصادیق متعددی در ذهن فرض کرد و مفهوم جزئی، مفهومی است که فقط یک مصدق قابل فرض در ذهن دارد. پس معیار ما، تعداد مصادیق خارجی و واقعی نیست.

بر این اساس می‌توانیم اقسام مفاهیم کلی را بر حسب تعداد مصادیق خارجی، به صورت زیر دسته‌بندی کنیم:

(۱) مفهوم کلی که بینهایت مصدق در جهان خارج دارد؛ مانند: عدد

(۲) مفهوم کلی که مصادیق متعدد ولی محدود در جهان خارج دارد؛ مانند: درخت

(۳) مفهوم کلی که فقط یک مصدق در جهان خارج دارد و ممکن است روزی مصدق دیگری نیز بیاید؛ مانند: شیخ الرئیس

(۴) مفهوم کلی که فقط یک مصدق در جهان خارج دارد و ممکن نیست روزی مصدق دیگری نیز بیاید؛ مانند: خدا

(۵) مفهوم کلی که هیچ مصدقی در جهان خارج ندارد؛ مانند: سیمرغ، شریک خدا

هم‌چنین می‌توانیم اقسام مفاهیم جزئی را بر حسب تعداد مصادیق خارجی، به صورت زیر دسته‌بندی کنیم:

(۶) مفهوم جزئی که فقط یک مصدق در جهان خارج دارد؛ مانند: زمانی که شخص خاصی (مثل پدر یا برادرمان) را در ذهنمان اراده می‌کنیم و اسم او را (مثلاً «علی») بر زبان می‌آوریم.

(۷) مفهوم جزئی که هیچ مصدقی در جهان خارج ندارد؛ مانند: رستم شاهنامه

حال کافی است خط فکری یافتن نوع نسبت چهارگانه را روی مفاهیم مطرح شده در صورت سؤال پیاده کنیم تا به پاسخ سؤال برسیم:

گزینه «۲»: در این گزینه از مفهوم عام (شیء) شروع کرده اما در ادامه با

آوردن «شیء چوبی» قبل از «شیء مادی» سیر تدریجی از عام به خاص را

رعایت نکرده است؛ در حالی که «شیء مادی» از «شیء چوبی» عامتر است.

پس این گزینه غلط است.

گزینه «۳»: در این گزینه نیز از مفهوم عام (لفظ) شروع کرده و هرچه جلوتر

می‌رود، به مفهومی خاص‌تر می‌رسد. همچنین مفاهیم هر طبقه نسبت به

مفاهیم طبقات قبل و بعد دارای نسبت عموم و خصوص مطلق می‌باشند.

پس این گزینه نیز صحیح است.

گزینه «۴»: در این گزینه نیز از مفهوم عام (مفهوم) شروع به طبقه‌بندی

کرده و هرچه پیش می‌رود، به مفهومی خاص‌تر می‌رسد. همچنین مفاهیم

هر طبقه نسبت به مفاهیم طبقات قبل و بعد دارای نسبت عموم و خصوص

مطلق می‌باشند. پس این گزینه نیز صحیح است.

(مفهوم و مصدق، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

(محمد نادری‌پور)

۶- گزینه «۱

الف) مخفف SOS یعنی کمک کردن لغوی است.

ب) تعریف لغوی است.

ج) تعریف مفهومی است.

د، ه) هر دو تعریف از طریق ذکر مصادیق

و) تعریف مفهومی است.

(اقسا ۳ و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

آیا هر «مفهوم کلی»، «مفهومی است که صرفاً دارای یک مصدق واقعی است»؟ خیر.

آیا هر «مفهومی که صرفاً دارای یک مصدق واقعی است»، «مفهومی کلی» است؟ خیر.

آیا بعضی «مفاهیم کلی»، «مفاهیمی‌اند که صرفاً دارای یک مصدق واقعی‌اند»؟ بله. پس نسبت عموم و خصوص من وجه برقار است.

(مفهوم و مصدق، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۶- گزینه «۲

(پارسا ۷ کلی)

باید برای بررسی درست و استاندارد بودن یک دسته‌بندی، سه مورد رعایت شود:

۱) از مفهوم عام شروع کند و هرچه جلوتر می‌رود، به مفهوم خاص‌تری برسد.

۲) مفاهیم هر طبقه، نسبت به طبقات قبل و بعد از خود دارای نسبت عموم و خصوص مطلق باشند.

۳) اقسام مختلفی که در یک طبقه قرار می‌گیرند، نسبت به هم دارای نسبت تباین باشند.

بر این اساس گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

گزینه «۱»: در این گزینه از مفهوم عام (علم) شروع کرده و با پیشروی به مفهوم خاص‌تری رسیده است. همچنین مفاهیم هر طبقه نسبت به مفاهیم طبقات قبل و بعد دارای نسبت عموم و خصوص مطلق می‌باشند. پس این گزینه صحیح است.

با ذکر اسامی آن‌ها (مانند جبرئیل و ...) که در کتاب مقدس (قرآن) آمده،

مصاديق آن را مورد اشاره قرار داد؛ پس قابلیت تعریف مصادقی را دارد.

گزینهٔ «۳»: «اعداد» مفهومی است که دارای بی‌نهایت مصدق است و

براساس دیدگاه‌های فلسفی مختلف می‌توان آن‌ها را موجود و واقعی یا

غیرواقعی در نظر گرفت. با این حال می‌توان با نام بردن مصاديق آن (یک،

دو، سه و ...)، مصاديق آن را مورد اشاره قرار داد. پس قابلیت تعریف مصادقی

را دارد.

گزینهٔ «۴»: «الله» مفهومی است که (براساس تعالیم اسلام) مصدق واقعی و

خارجی دارد؛ اما نامحسوس می‌باشد. حال با توجه به نامحسوس بودن آن نه

می‌توان به خودش اشاره کرد و نه می‌توان تصویر و نقاشی‌ای از او تهیه کرد

و مورد اشاره قرار داد. پس قابلیت تعریف مصادقی را ندارد.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(محمد قاسمی)

۶۷- گزینهٔ «۲»

تعریف «تیره» به آنچه روشن نیست، دوری است؛ چون از کلمهٔ متضاد آن

استفاده شده است. تعریف «ستاره» به نگین آسمان واضح نیست؛ چون در

آن از استعاره استفاده شده است.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ و ۳۸)

(محمد ثادرپور)

۶۸- گزینهٔ «۴»

در گزینهٔ «۴» یک تعریف مفهومی از مفهوم «غالاطه» انجام گرفته و آن را

با توجه به نسبتش با مفاهیمی همچون «خطا» و «اندیشه» تعریف کرده

است. بنابراین یک تعریف مفهومی است؛ نه مصدقی. سایر گزینه‌ها همگی از

مصاديق تعریف با ذکر مصاديق هستند.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(پارسا و کیلر)

۶۶- گزینهٔ «۴»

در صفحهٔ ۳۱ کتاب درسی درباره تعریف از طریق ذکر مصاديق، گفته شده

است که «این شیوه از تعریف در مواردی مناسب است که بتوان به نحوی

مصاديق آن مفهوم را به دیگران معرفی کرد». اگر بخواهیم این جمله را

تفسیر کنیم، در وهله اول به این موضوع پی‌می‌بریم که تعریف از طریق ذکر

مصاديق برای همهٔ مفاهیم مناسب و مقدور نیست؛ بلکه فقط برای برخی از

آن‌ها مقدور است و برای برخی دیگر مقدور نیست. در وهلهٔ بعدی نیازمند

معیاری هستیم که با آن بتوانیم تشخیص دهیم که کدام مفهوم را می‌توان

به صورت ذکر مصاديق آن تعریف کرد و کدام‌ها چنین قابلیتی ندارند. این

معیار بدین شرح است:

هرگاه بتوان به مصاديق مفهومی به نوعی اشاره کرد، می‌توان آن را از طریق

ذکر مصاديق تعریف کرد. چنین مفهومی ممکن است مفهومی باشد که

مصدق عینی و محسوس داشته باشد یا نداشته باشد. همچنین ممکن است

مفهومی باشد که وجود خارجی داشته باشد یا نداشته باشد. پس معیار ما

صرفًا قابلیت اشاره به مصاديق آن است و نه محسوس/ نامحسوس یا واقعی/

غیرواقعی بودن مصاديق آن. با توجه به این توضیحات به بررسی گزینه‌ها

می‌پردازیم:

گزینهٔ «۱»: «ققنوس» مفهومی است که مصدق واقعی و خارجی ندارد؛ اما

این امکان وجود دارد که براساس توصیفاتی که از آن در اساطیر و افسانه‌ها

وجود دارد، تصویری از آن را نقاشی کرد و مورد اشاره قرار دارد؛ پس قابلیت

تعریف مصادقی را دارد.

گزینهٔ «۲»: «فرشتگان» مفهومی است که (براساس تعالیم اسلام) مصدق

واقعی و خارجی دارند؛ اما نامحسوس‌اند. با این حال این امکان وجود دارد که

تعريف اول: «آیا هر فلز، ماده‌ای است که رسانای جریان برق است؟» بله،

پس جامع است. «آیا هر ماده‌ای که رسانای جریان برق است، فلز است؟»

خیر، گرافیت رسانای جریان برق است و فلز نیست، پس مانع نیست.

تعريف دوم: «آیا هر مغالطه، نوعی استنتاج عامدانه غلط در اندیشه است؟»

خیر، مغالطه ممکن است غیرعامدانه باشد، پس جامع نیست. «آیا هر نوع

استنتاج عامدانه غلط در اندیشه، مغالطه است؟» بله، پس مانع است.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۵)

(پارسا و کیلی)

«۶۹- گزینه ۱»

بررسی بخش اول تست:

در این قسمت باید تعریف دقیق جامعیت و مانعیت تعریف را در ذهن داشته باشیم.

جامع بودن تعریف یعنی تعریف به گونه‌ای باشد که تمام (همه) مصادیق

مفهوم مجھول را شامل شود و مصاداقی از مصادیق مفهوم مجھول جا نماند.

همچنین مانع بودن تعریف یعنی تعریف به گونه‌ای باشد که فقط مصادیق

مفهوم مجھول را شامل شود و مصاداقی بی‌ربط به مصادیق مفهوم مجھول را

دربرنجیرد.

با این وصف می‌فهمیم که قسمت اول گزینه‌های «۱» و «۴» صحیح هستند.

بررسی بخش دوم تست:

آنچه که در بالا بحث شد، تشریح معنا و مفهوم جامعیت و مانعیت است.

حال اگر بخواهیم از این بحث، معیاری به دست بیاوریم که با آن جامع بودن

یا نبودن و مانع بودن یا نبودن یک تعریف را تشخیص دهیم، به صورت زیر

درخواهد آمد:

اگر فرم کلی یک تعریف را به صورت «مفهوم مجھول: تعریف» فرض کنیم،

آنگاه دو پرسش زیر را طرح می‌کنیم:

(۱) «آیا هر مفهوم مجھول، تعریف است؟». پاسخ بله، یعنی جامع است و پاسخ خیر، یعنی جامع نیست.

(۲) «آیا هر تعریف، مفهوم مجھول است؟». پاسخ بله، یعنی مانع است و پاسخ خیر، یعنی مانع نیست.

حال تعاریف مطرح شده در صورت سؤال را بررسی می‌کنیم.

(ممدر قاسمی)

«۷۰- گزینه ۲»

در تعریف مفهومی با دسته‌بندی ویژگی‌های یک مفهوم به ویژگی مشترک

با سایر مفاهیم مشابه یعنی مفهوم عام و سپس مفهوم خاص را بیان

می‌کنیم. پس در تعریف مفهومی دسته‌بندی ویژگی‌های یک مفهوم انجام

می‌شود.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(کتاب یامع)

«۷۱- گزینه ۱»

مفهومی که مصادیق متعدد در خارج داشته باشد، یک مفهوم کلی است و از

طرفی مفهومی که بر مصادیق متعدد در خارج قابل انطباق نباشد، مفهومی

جزئی است و تنها یک مصادیق مشخص دارد با توجه به نکات ذکر شده

گزینه «۱» درباره مفهوم جزئی صحیح نیست.

(مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(کتاب یامع)

«۲۶- گزینهٔ ۲»

داشتن تعریف درستی از یک مفهوم، ریشهٔ اصلی اختلافات که ناشی از مشخص نبودن مفاهیم است را از بین می‌برد. در هر علمی، اصطلاحاتی وجود دارد که مختص به آن علم است (اصطلاحات تخصصی) و باید به درستی تعریف شوند. دانستن نحوه تعریف صحیح و انواع تعاریف حائز اهمیت است؛ زیرا از خطای ذهنی ممانعت به عمل می‌آورد. و مجموعه تصورات معلوم که منجر به کشف تصویری مجھول می‌شود؛ تعریف نامیده می‌شود.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۲۸)

(کتاب یامع)

«۷۷- گزینهٔ ۴»

تعریف «الف» تعریف از طریق ذکر مصادیق و تعریف «ب» و «پ» تعریف مفهومی هستند.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(کتاب یامع)

«۷۸- گزینهٔ ۲»

از آن جا که هدف از تعریف کردن، شناساندن مفاهیم و تصورات مجھول برای شنونده است؛ در بیشتر موارد ارائه مجموعه‌ای از چند نوع مختلف تعریف، به معروفی بهتر آن مفهوم کمک می‌کند.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۲)

(کتاب یامع)

«۷۹- گزینهٔ ۲»

تعریف از طریق ذکر مصادیق، برای واژگانی مناسب است که بتوان به نحوی مصادیق آن یا امور شبیه به آن را به افراد معرفی کرد؛ مانند تعریف کتاب به چیزهایی خواندنی نظیر کتاب‌های شفا و قانون.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(کتاب یامع)

«۸۰- گزینهٔ ۴»

- اگر تعریفی جامع باشد ولی مانع نباشد، رابطه‌اش با مفهوم مورد نظر عموم و خصوص مطلق است؛ مانند تعریف مریع به «شکل چهارضلعی».
- اگر تعریفی نه جامع باشد و نه مانع، رابطه‌اش با مفهوم مورد نظر عموم و خصوص من وجه یا تباین است؛ مانند تعریف انسان به «حیوان سختنگو».

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۲۳، ۲۴، ۳۵ و ۳۶)

(کتاب یامع)

«۷۲- گزینهٔ ۲»

- یک مجموعه مشخص، مفهومی جزئی است.
- کتاب علی: می‌توان مصادیق زیادی بر آن فرض کرد. کدام کتاب علی مدنظر است؟ بنابراین مفهومی کلی است.
- اسمی خاص، مفهومی جزئی هستند.

(مفهوم و مقدار، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(کتاب یامع)

«۷۳- گزینهٔ ۳»

مفهوم «سرو» در این جمله به معنای «کلمه سرو» است که «جزئی» است و مفهوم ضامن آهو یک «مفهوم کلی» است و درباره مفهوم کلی می‌توان گفت که ممکن است هیچ مصدق خارجی نداشته باشد و همه مصادیق آن فرضی باشد؛ مانند «دیو».

توضیح نکات درسی:

افراد مفهوم کلی می‌توانند:
۱- موارد متعدد واقعی باشند.
۲- موارد فرضی متعدد باشند.
۳- تنها یک مصدق خارجی داشته باشند؛ مانند مولود کعبه.
۴- هیچ مصدق خارجی نداشته باشد.

(مفهوم و مقدار، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(کتاب یامع)

«۷۴- گزینهٔ ۲»

به افراد و اشیایی در جهان که مفاهیم بر آن‌ها صدق می‌کنند؛ «مصدق» می‌گویند؛ مانند انسان نسبت به حیوان.

(مفهوم و مقدار، صفحه ۲۰)

(کتاب یامع)

«۷۵- گزینهٔ ۲»

«ملادر» یک اسم خاص و بنابراین یک مفهوم جزئی است. بقیه مفاهیم یعنی «فیلسوف بزرگ اسلامی، مردم، دو دسته، وقف و سائر» همگی کلی هستند.

(مفهوم و مقدار، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(سید محمد مردنی (ربانی))

«۱- گزینه»

میلیون تومان $50 = 50,000 \times 1,000 = 50,000,000$ درآمد مداد رنگی

میلیون تومان $45 = 45,000 \times 1,000 = 45,000,000$ درآمد دفترچه یادداشت

میلیون تومان $150 = 150,000 \times 5,000 = 30,000,000$ درآمد دفتر نقاشی

درآمد تولید دفتر نقاشی بالاترین میزان است؛ بنابراین انتخاب وی تولید

دفتر نقاشی می‌باشد که بیشترین درآمد را دارد. هزینه فرست هر انتخاب

ارزش بهترین گزینه بعدی است. هزینه فرست انتخاب آقای شریفی از دست

دادن درآمد حاصل از تولید مداد رنگی است.

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(امسان عالی‌نژاد)

«۲- گزینه»

هزینه هدررفته، هزینه ثبت نام کردن در کلاس زبان آلمانی

($2,150,000$ تومان) است که پرداخت شده است و قابل بازگشت نیست. (پس

نباید آن را در محاسبات خود در نظر بگیریم). هزینه فرست، مبلغی است

که سبحان با انتخاب کلاس زبان آلمانی از آن صرف‌نظر کرده است. این

هزینه همان درآمد تدریس زبان انگلیسی معادل $950,000$ تومان می‌باشد.

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(امسان عالی‌نژاد)

«۳- گزینه»

ابتدا باید میزان بودجه کل را به دست آوریم:

تومان $100,000 = 10 \times 10,000$ بودجه کل

بنابراین بودجه کل 100 هزار تومان است که ما باید 50 درصد از آن، یعنی

50 هزار تومان را خرج کنیم.

اقتصاد

«۳- گزینه»

(سارا شریفی)

فرد باید فهرستی از گزینه‌های انتخابی خود با محاسبه سود آن‌ها تهیه کند و سپس بهترین انتخاب را انجام دهد.

سرمایه‌گذاری	سود (به تومان)
خرید و فروش سکه	$70,000$
سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار	$60,000$
سرمایه‌گذاری در بانک	$200,000 \times \frac{20}{100} = 40,000$
خرید اوراق مشارکت	$20 \times 5000 = 100,000$

هزینه فرست یک انتخاب، ارزش بهترین گزینه بعدی است که فرد آن را هنگام انتخاب از دست داده است.

بهترین انتخاب، انتخابی است که بیشترین منافع را برای فرد به همراه

داشته باشد، یعنی خرید و فروش سکه طلا.

با انتخاب خرید و فروش سکه طلا، فرد منافع مورد انتظار از دومین انتخاب

خوب خود (یعنی $60,000$ تومان سود ناشی از سرمایه‌گذاری در بازار بورس

اوراق بهادار) را از دست داده است که اقتصاددانان به این هزینه مهم،

«هزینه فرست» می‌گویند.

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(سارا شریفی)

«۴- گزینه»

بررسی موارد نادرست:

(الف) تجهیزات اداری (میز، تخته، ابزارهای آموزشی و ...) در یک شرکت

تدریس خصوصی، مثالی برای سرمایه‌فیزیکی از عوامل تولید است.

(ت) مهارت و دانش تدریس معلمان یک شرکت تدریس خصوصی مثالی

برای سرمایه انسانی از عوامل تولید است.

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(سara, شریفی)

«۲- گزینه» ۸۸

بررسی موارد نادرست:

(الف) اگر این شرکت همه منابع کمیاب خود را فقط برای تولید کالای A به کار گیرد، حداقل ۱۰۰۰ واحد در هفته تولید خواهد کرد.

(ب) اگر این شرکت همه منابع کمیاب را فقط برای تولید کالای B به کار گیرد، حداقل ۵۰۰ واحد در هفته تولید خواهد کرد.

(پ) در نقطه (ب) بیشتر منابع به تولید کالای A اختصاص یافته (۹۰۰ واحد) و در نقطه (ه) منابع بیشتر صرف تولید کالای B (۴۰۰ واحد) شده است.

(ث) نقطه (ز)، یک ترکیب از ۵۵ واحد کالای A و ۲۰۰ واحد کالای B است. بنگاه می‌تواند این ترکیب را تولید کند، اما مرز امکانات تولید به ما نشان می‌دهد که اگر ۵۵ واحد کالای A تولید شود، منابع کافی برای تولید ۳۰۰ واحد کالای B (به جای تولید ۲۰۰ واحد) وجود خواهد داشت. (نقطه د). بنابراین شرکت تولید در نقطه (د) را ترجیح می‌دهد.

(مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(سara, معصومزاده)

«۱- گزینه» ۸۹

(الف) هنگامی که روی مرز کارایی قرار داریم، بهتر شدن وضع ما، مستلزم بدتر شدن وضع دیگری خواهد شد.

(ب) هزینه فرصت تولید بیشتر کالای (الف) آن مقدار از کالای (ب) است که از آن صرف نظر کرده‌ایم.

(مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۰)

(امسان عالی‌نژاد)

«۱- گزینه» ۹۰

هر نقطه در زیر مرز امکانات تولید، نشان‌دهنده آن است که اقتصاد از بیشترین منابع استفاده نکرده است، زیرا حداقل بیشتر از یک کالا می‌توانست تولید کند بدون این که کالاهای دیگر کاهش یافته یا حذف گردد.

(مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۹ و ۳۰)

بررسی گزینه‌ها:

$$\text{گزینه } ۱: (2 \times 15,000) + (3 \times 10,000) = 60,000$$

$$\text{گزینه } ۲: (2 \times 15,000) + (2 \times 10,000) = 50,000$$

$$\text{گزینه } ۳: (1 \times 15,000) + (4 \times 10,000) = 55,000$$

$$\text{گزینه } ۴: (1 \times 15,000) + (3 \times 10,000) = 45,000$$

بنابراین با انتخاب خرید ۲ بسته چیپس و ۲ بسته پفک، ۵۰ درصد از قید بودجه خود را خرج کرده‌ایم.

(اصول انتساب درست، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

«۲- گزینه» ۸۶

(سید محمد مرندی‌بنانی)

- دانش و مهارت کاشت دانه، سرمایه انسانی محسوب می‌شود.
- مقایسه منافع و هزینه‌ها بخشی از تصمیم‌گیری منطقی است؛ اما بهترین تصمیم به نوع رویکرد شما بستگی دارد. این‌که چه چیزی را هزینه و چه چیزی را منفعت به حساب ببازیم وابسته به موقعیت‌ها و ارزش‌های ما است.

(اصول انتساب درست، صفحه‌های ۲۴ و ۲۹)

«۲- گزینه» ۸۷

(سara, شریفی)

- با افزایش منابع، نمودار مرز امکانات تولید به سمت راست، بالا یا هر دو منتقل خواهد شد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: «الگو، نمایشی ساده از واقعیتی پیچیده است.

گزینه ۳: «به طور کلی بهتر است یک شرکت، به جای تولید در درون مرز امکانات تولید، بر روی مرز امکانات، تولید کند.

گزینه ۴: مرز امکانات تولید نشان‌دهنده حداقل امکان تولید شرکت با منابع موجود است.

(مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

پاسخنامه

دفترچه عمومی

(مبینا اشرفتی)

۹۶- گزینه «۱»

این گزینه فاقد تشبیه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: تشبیه ما به بارگه داد

گزینه «۳»: تشبیه غنچه‌های بر شاخ به پیکان‌های بر تیر

گزینه «۴»: تشبیه جور به تیر

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

(مرتضی منشاری - اردبیل)

۹۷- گزینه «۳»

گروههای اسمی و هسته‌ها و وابسته‌های آن‌ها عبارت‌اند از:

۱- سر سبزه (سر: هسته / سبزه: وابسته پسین) ۲- باده گلنگ (باده: هسته / گلنگ: وابسته پسین) ۳- این سبزه (این: وابسته پیشین / سبزه: هسته) ۴- تماشگه ما (تماشگه: هسته / ما: وابسته) ۵ و ۶- سبزه خاک ما (سبزه: هسته / خاک: وابسته / ما: وابسته) ۷- تماشگه که (تماشگه: هسته / که: در «کیست»: وابسته)

(ستور زبان فارسی، صفحه ۳۴)

(حسین پرهیزکار - سبزوار)

۹۸- گزینه «۴»

در گزینه «۱»، «م» و در گزینه «۳»، «خود»، مضاف‌الیه است.

در گزینه «۲»، فعل «بود» است و این فعل نیازی به مفعول ندارد: عادت معلم بود.

توجه: «را» در اینجا، فک اضافه است.

«را» فک اضافه: چنان‌چه مضاف و مضاف‌الیه از هم جدا شوند یا جایشان با هم عوض شود و «را» به جای کسره میان آن‌ها قرار بگیرد، «را» فک اضافه نامیده می‌شود، معلم را عادت → عادت معلم

(ستور زبان فارسی، ترکیبی)

(حسن اختاده - تبریز)

۹۹- گزینه «۳»

د) منظور از واژه «رمه» در عبارت «ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ‌طبع» «مردم» است.

ه) مفهوم «شرف المکان بالمکین» با عبارت «در فکر آن گودالم که خون تو را مکیده است / هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم..» تناسب معنایی دارد.

(مفهوم، ترکیبی)

(حسن اختاده - تبریز)

۱۰۰- گزینه «۱»

مفهوم «تابودی ستمگران و افول قدرت آنان» در ایات گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» وجود دارد، اما مفهوم گزینه «۱» به طمع و طالع بد اشاره دارد.

(مفهوم، ترکیبی)

فارسی (۱)**۹۱- گزینه «۱»**

«آیت» در این گزینه به معنای «آید» به کار رفته است.

(لغت، واژه‌نامه)

۹۲- گزینه «۱»

«خذلان: خواری، پستی، مذلت / ابوالعجایب: شگفت‌انگیز / ماسوا: آنچه غیر از خداست، همه مخلوقات»

(لغت، ترکیبی)

۹۳- گزینه «۳»**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: املای «ارش» غلط و درست آن «عرش» است.

گزینه «۲»: املای «نوهه» غلط و درست آن «نوحه» (نوحه: زاری، ناله) است.

گزینه «۴»: املای «الم» نادرست و درست آن «علم» است.

(املا، ترکیبی)

۹۴- گزینه «۳»

گفتار با حس چشایی ترکیب شده است و تلخی گفتار دارای حس‌آمیزی است.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۱۵)

۹۵- گزینه «۴»

حسن تعلیل: علت رویش گل‌ها دفن گل اندام‌ها در خاک است. تشخیص ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: رابطه‌الی و معلولی دو مصراع عقلانی است «چون سخنم را نمی‌فهمی پس سخن کوتاه کرده‌ام» حسن تعلیل نداریم.

گزینه «۲»: تشخیص: گریستن خاک بغداد.

حسن تعلیل: علت روانی شط بغداد گریه خاک برای مرگ خلافاست.

گزینه «۳»: حسن تعلیل: سرافکندگی بید به دلیل بی حاصلی است.

تشخیص: سر به زیرداشتمن بید مجnoon

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

(ممدر، رضایی، بقا)

آثار و پیامدهای دیدگاه منکران معاد، گریبان کسانی را نیز که معاد را قبول دارند، اما این قبول داشتن به ایمان و باور قلبی تبدیل نشده است، می‌گیرد. این افراد بدلیل فروافتنت در هوس‌ها، دنیا را معبد و هدف خود قرار می‌دهند و از باد آخرت غافل می‌شوند و از این رو، زندگی و رفتار آنان به گونه‌ای است که تفاوتی با منکران معاد ندارد و آنان نیز در گرداب آسودگی‌ها فرو می‌روند.

(پنهره‌ای به روشایی، صفحه ۳۴۳)

۱۰- گزینه «۲»

(مبوبه، ابتسام)

اگر شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در طول عمر بارها عوض شده و به شخص دیگری تبدیل شده باشد، در صورتی که چنین نیست. برخی انسان‌ها قسمت‌هایی از بدن خود را در حادثه‌ای از دست می‌دهند، اما نه خودشان و نه دیگران، هیچ‌گاه احساس نمی‌کنند که قدری از هویت و من او کم شده باشد و این نشان می‌دهد که ثبات هویت و خود ما ناشی از ثبات اندام‌های ما نیست.

(فود، محققی، صفحه ۳۱ و ۳۲)

۱۰- گزینه «۲»

(مبوبه، ابتسام)

قوانين و مقررات جامعه و روابط بین افراد بر پایه پذیرش «من» ثابت، بنا شده است. انسان در این قبیل خواب‌ها (رویای صادقه) از ظرف زمان و مکان خود خارج می‌شود. به‌طور کل فراغ از محدودیت زمان و مکان از ویژگی‌های بعد روحانی یا مجرد انسان است.

(فود، محققی، صفحه ۳۱ و ۳۲)

۱۰- گزینه «۲»

(مبوبه، ابتسام)

تمام گزینه‌ها صحیح است به جز گزینه «۲»؛ خواب و رویایی که از حوادث و اتفاقات روزانه سرچشمه می‌گیرد، رویای صادقه نیست، بلکه رویای صادقه، از حوادث گذشته و رویدادهای آینده خبر می‌دهند.

(فود، محققی، صفحه ۳۱ و ۳۲)

۱۰- گزینه «۲»

(مبوبه، ابتسام)

همین بعد (روحانی) است که ردیلت‌ها و فضایل اخلاقی را کسب می‌کند و اگر به فضیلت‌ها آراسته شد، مقرب درگاه خدا و مسجد و فرشتگان می‌شود و اگر به ردیلت‌ها تن داد تا اعماق جهنم سقوط می‌کند.

(فود، محققی، صفحه ۳۱ و ۳۲)

دین و زندگی (۱)**۱۰- گزینه «۱»**

(ممدر، رضایی، بقا)

آنان که به آیه «و ما هذه الحياة الدنيا الا لهو و لعب» اعتقاد دارند، معتقدان به معاد هستند که مرگ را غربی می‌دانند که طلوعی درخشان‌تر در پی دارد. در ادامه آیه، آخرت این گونه توصیف شده است: «و ان الدار الآخرة لهى الحيوان لو كانوا يعلمون».

(پنهره‌ای به روشایی، صفحه ۳۹ و ۴۰)

۱۰- گزینه «۳»

(ممدر، رضایی، بقا)

براساس آیه شریفه «من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحًا فلا خوف عليهم و لا هم يحزنون»، آنان که ایمان به خدا و رستاخیز و انجام عمل صالح را با هم دارند، از نداشتن ترس و اندوه، بهره می‌برند.

(پنهره‌ای به روشایی، صفحه ۴۰)

۱۰- گزینه «۱»

از آثار و پیامدهای دیدگاه اعتقاد به معاد، این است که انسان دیگر ترسی از مرگ ندارد و همواره آماده فدایکاری در راه خداست. همین عامل سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فدایکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله عالی آن برسد.

(پنهره‌ای به روشایی، صفحه ۴۱)

۱۰- گزینه «۲»

(ممدر، رضایی، بقا)

گروهی که دیدگاه انکار معاد را دارند، برای انسان حقیقتی جز جسم و تن قائل نیستند و با فرا رسیدن مرگ انسان و متلاشی شدن جسم او، پرونده او را برای همیشه می‌بندند. دیدگاه انکار معاد در آیه «و قالوا ما هي الا حياتنا الدنيا نموت و نحيي و ما يهلكنا الا الدهر و ما لهم بذلك من علم ان هم الا يظنون» مطرح شده است.

(پنهره‌ای به روشایی، صفحه ۴۲)

۱۰- گزینه «۱»

(ممدر، رضایی، بقا)

گروهی از منکران معاد که مرگ را پایان کار می‌دانند، چون نمی‌توانند فکر مرگ را از ذهن خود ببرون برانند (ناتوانی در فراموش کردن مرگ)، همین زندگی چند روزه دنیا برایشان بی‌ارزش می‌شود. در نتیجه، به بأس و نامیدی دچار می‌شوند و شادابی و نشاط زندگی را از دست می‌دهند.

(پنهره‌ای به روشایی، صفحه ۴۳)

(محتوی در فشن)

۱۱۴- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «چهره معلم بسیار تغییر کرده بود، اما من توانستم او را تشخیص دهم.»

- (۱) یاد گرفتن
 (۲) تشخیص دادن
 (۳) یاد دادن
 (۴) بازدید کردن

(واژگان)

(مفہسون رہیمی)

زبان انگلیسی (۱)

۱۱۱- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «الف: جک، به آن ابرهای تیره در آسمان نگاه کن.»

«ب: بله، چقدر آسمان زیباست و فکر می کنم که امشب باران خواهد بارید.»

نکته مهم درسی:

برای پیش‌بینی آینده براساس شواهد موجود از ساختار "be going to" استفاده می کنیم (رد سایر گزینه‌ها). ابرهای تیره شواهد خوبی برای بارش باران هستند.

(گرامر)

(محتوی در فشن)

۱۱۵- گزینه «۴»

ترجمه جمله: «برای موفقیت، دنبال کردن یک برنامه زمانی بسیار مهم است، زیرا به شما برنامه‌ای می‌دهد و به شما کمک می‌کند تصمیم بگیرید که چه کاری را ابتدا انجام دهید.»

- (۱) دشت
 (۲) آینده
 (۳) دقت/مراقبت/توجه
 (۴) برنامه

(واژگان)

(مفہسون رہیمی)

۱۱۲- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «الف: این نامه به زبان فرانسوی است و من فرانسوی صحبت

نمی کنم. می توانید لطفا به من کمک کنید؟»

«ب: حتماً، نامه را برایتان ترجمه خواهم کرد.»

نکته مهم درسی:

برای تصمیم‌گیری‌های لحظه‌ای و آنی از ساختار "will" استفاده می کنیم (رد سایر گزینه‌ها).

(گرامر)

(محتوی در فشن)

۱۱۶- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «من می خواهم به شهر خودم برگردم، جایی که مردم از ما استقبال می کنند و حدائق بعضی اوقات می توانم احساس امنیت کنم.»

- (۱) مفرد
 (۲) امن
 (۳) طبیعی
 (۴) متفاوت

(واژگان)

(مفہسون رہیمی)

۱۱۳- گزینه «۴»

ترجمه جمله: «به نظر می رسد که این آموزشگاه زبان واقعاً خوب است. به همین دلیل است که افراد زیادی برای یادگیری زبان انگلیسی به آنجا می روند.»

نکته مهم درسی:

برای اشاره نزدیک به اسم‌های مفرد از "this" استفاده می کنیم (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). همچنین، با توجه به صفت "many" (تعداد زیادی) باید از اسم جمع استفاده کنیم (رد گزینه «۲»).

(گرامر)

ترجمه متن درگ مطلب:
 اردوی مدرسه زمانی است که گروهی از دانش‌آموزان و معلمان برای یادگیری خارج از کلاس به سفر می‌روند. اردوهای مدرسه می‌توانند به مکان‌های مختلفی مانند موزه‌ها، باغ وحش‌ها، پارک‌ها یا مکان‌های تاریخی باشد. آن‌ها می‌توانند برای یک روز یا چند روز باشند.

اردوی مدرسه راهی سرگرم‌کننده برای دانش‌آموزان برای یادگیری و کشف چیزهای جدید است. آن‌ها می‌توانند چیزهایی را ببینند و تجربه کنند که ممکن است نتوانند در کلاس درس یاد بگیرند. به عنوان مثال، در یک اردوی مدرسه به موزه، دانش‌آموزان می‌توانند چیزهایی واقعی از گذشته را ببینند و به شیوه‌ای سرگرم‌کننده‌تر در مورد تاریخ بیاموزند.

تبدیل نمونه سوال‌های امتحانی به تست

(عقیل محمدی‌روشن)

۱۲۱- گزینه «۴»

ترجمه جمله: «اگر در ابتدا چیزی را نفهمید، اشکالی ندارد. با تمرین و سخت‌کوشی یاد خواهید گرفت.»

نکته مهم درسی:

با توجه به معنا پی می‌بریم که جمله به زمان آینده اشاره دارد (رد گزینه‌های «۱» و «۲»). دلیل رد گزینه «۳» این است که باید بعد فعل “ فعل بعدی با "to" به کار رود.

(کرامر)

(عقیل محمدی‌روشن)

۱۲۲- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «وقتی به اردوی تفریحی در جنگل برویم، به ما خیلی خوش خواهد گذشت. ما درختان بلند را خواهیم دید، [صدای] چهچهه پرنده‌گان را خواهیم شنید و شاید حتی برخی از حیوانات را ببینیم.»

نکته مهم درسی:

جمله به زمان آینده اشاره دارد (رد گزینه‌های «۲» و «۳»). همچنین، با توجه به معنای جمله نمی‌توانیم از فعل منفی “won't” استفاده کنیم (رد گزینه «۴»).

(کرامر)

(عقیل محمدی‌روشن)

۱۲۳- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «دانش آموزان وقتی با دوستان خود در طبیعت وقت می‌گذرانند، می‌توانند چیزهای زیادی در مورد دنیای اطرافشان بیاموزند.»

نکته مهم درسی:

“friends” جمع است و برای اشاره به آن نمی‌توانیم از “this” استفاده کنیم (رد گزینه «۴»). “they” ضمیر فاعلی است و نمی‌تواند به عنوان صفت ملکی استفاده شود (رد گزینه «۲»). همچنین “Students” جمع است و برای اشاره به آن نمی‌توان از “his” استفاده کرد (رد گزینه «۱»).

(کرامر)

اردوهای مدرسه همچنین راه خوبی برای نزدیک شدن دانش آموزان با همکلاسی‌ها و معلمان خود است. آن‌ها می‌توانند برای حل مشکلات و یادگیری چیزهای جدید با یکدیگر همکاری کنند. بسیاری از دانش آموزان در اردوهای مدرسه دوستان جدیدی پیدا می‌کنند و خاطرات سرگرم‌کننده‌ای می‌سازند که تا آخر عمر باقی می‌ماند.

(عقیل محمدی‌روشن)

۱۱۷- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در مورد اردوهای مدرسه صحیح نیست؟»

«آن‌ها فقط به مدت یک روز هستند.»

(درک مطلب)

۱۱۸- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «طبق متن، اردوهای مدرسه سرگرم‌کننده است زیرا دانش آموزان می‌توانند ...»

«چیزهای جدید یاد بگیرند»

(درک مطلب)

۱۱۹- گزینه «۴»

ترجمه جمله: «کلمه زیرخطدار ”They“ در پاراگراف ”They“ به ”دانش آموزان“ اشاره می‌کند.»

(درک مطلب)

۱۲۰- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «خاطراتی که دانش آموزان در اردوهای مدرسه می‌سازند، عموماً ”شاد“ هستند.»

(درک مطلب)

همه پرندگان نمی‌توانند پرواز کنند. برخی از پرندگان مانند شترمرغ و پنگوئن بال دارند اما نمی‌توانند پرواز کنند زیرا بیش از حد سنگین هستند. در عوض، از بال‌های خود برای دویدن و شنا استفاده می‌کنند. پرندگان مهم هستند؛ زیرا با حرکت دادن گردها و دانه‌ها به رشد گل‌ها کمک می‌کنند. آن‌ها همچنین حشراتی را می‌خورند که می‌توانند به گیاهان و محصولات آسیب برسانند. علاوه بر این، تماشا کردن و گوش دادن به پرندگان می‌تواند بسیار سرگرم‌کننده باشد.

(عقیل محمدی، روش)

۱۲۷- گزینهٔ ۴

ترجمه جمله: «چرا برخی از پرندگان نوک‌های بلند و نازکی دارند؟»
«برای گرفتن حشرات»

(درک مطلب)

(عقیل محمدی، روش)

۱۲۸- گزینهٔ ۱

ترجمه جمله: «طبق متن، پرندگانی که نمی‌توانند پرواز کنند، از بال‌های خود برای ... استفاده می‌کنند.»
«شنا کردن و دویدن»

(درک مطلب)

(عقیل محمدی، روش)

۱۲۹- گزینهٔ ۳

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در مورد پرندگان صحیح است؟»
«بعضی از پرندگان از بال‌های خود برای شنا استفاده می‌کنند.»

(درک مطلب)

(عقیل محمدی، روش)

۱۳۰- گزینهٔ ۱

ترجمه جمله: «پرندگان می‌توانند به گیاهان و محصولات کشاورزی با ... کمک کنند.»
«خوردن حشراتی که می‌توانند به آن‌ها آسیب برسانند.»

(درک مطلب)

(عقیل محمدی، روش)

۱۲۴- گزینهٔ ۲

ترجمه جمله: «خلبان جوان پس از سال‌ها آموزش و مطالعه سرانجام به رویای خود یعنی پرواز با یک هواپیمای واقعی جامه عمل پوشاند.»

(۱) همسر/زن

(۲) خلبان

(۳) دختر

(واژگان)

۱۲۵- گزینهٔ ۲

ترجمه جمله: «بچه‌ها در پارک لحظات فوق العاده‌ای داشتنند، بازی می‌کردند، این‌ور و آن‌ور می‌دویدند و از آفتاب گرم و هوای تازه لذت می‌بردند.»

(۱) از دست دادن

(۲) لذت بردن

(۳) ماندن

(واژگان)

۱۲۶- گزینهٔ ۳

ترجمه جمله: «درس در ابتدا خسته‌کننده بود، اما قصه‌گویی توسط معلم آن را جالب کرد.»

(۱) آزاد، مجانی

(۲) کم، پایین

(۳) خسته‌کننده

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

پرندگان موجودات شگفت‌انگیزی هستند که در سراسر جهان یافت می‌شوند. آن‌ها پرهایی دارند که به آن‌ها کمک می‌کند پرواز کند و بدنشان را گرم نگه دارند. پرندگان دارای قسمت بدنی خاصی به نام منقار هستند که از آن برای خوردن استفاده می‌کنند. پرندگان مختلف انواع متفاوتی از منقار دارند که برای خوردن انواع مختلف غذا شکل گرفته است. برای مثال، برخی از پرندگان منقارهای بلند و نازکی برای گرفتن حشرات دارند، در حالی که برخی دیگر دارای منقارهای کوتاه و قوی برای شکستن و باز کردن آجیل هستند.

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

